

MINISTERSTWO FINANSÓW

ANEKS

DO RAPORTU ROCZNEGO ZA ROK 2003 DŁUG PUBLICZNY

WARSZAWA
SIERPIEŃ 2004

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY PRAWNE EMISJI SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (SPW)	4
2. RYNEK PIERWOTNY SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	4
2.1. Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych na rynku krajowym	4
2.1.1. Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych na przetargach	4
2.1.1.1. System Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW)	4
2.1.1.1.1. Elektroniczny Rynek Skarbowych Papierów Wartościowych (ERSPW)	5
2.1.1.2. Sprzedaż bonów skarbowych.....	6
2.1.1.3. Sprzedaż obligacji skarbowych	7
2.1.1.3.1. Sprzedaż 2-letnich obligacji zerokuponowych w 2003 roku.....	8
2.1.1.3.2. Sprzedaż benchmarkowych 5-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku	9
2.1.1.3.3. Sprzedaż 10-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku	10
2.1.1.3.4. Sprzedaż 20-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku	11
2.1.1.4. Przetargi zamiany obligacji skarbowych.....	11
2.2. Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych w sieci sprzedaży detalicznej	12
2.3. Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych na rynku międzynarodowym.....	13
2.3.1. Klasyczne emisje Skarbowych Papierów Wartościowych na rynku międzynarodowym.....	14
2.3.2. Polskie obligacje Brady'ego	15
2.4. Emisje specjalne Skarbowych Papierów Wartościowych.....	15
2.4.1. Emisja obligacji skarbowych przeznaczonych na konwersję zobowiązań Skarbu Państwa wobec Narodowego Banku Polskiego	15
2.4.2. Emisja obligacji skarbowych przeznaczonych na konwersję zobowiązań służby zdrowia.....	15
2.4.3. Emisja obligacji skarbowych przeznaczonych na konwersję zobowiązań wobec związków zawodowych.....	16
2.4.4. Emisja obligacji skarbowych przeznaczonych na konwersję zobowiązań ZUS wobec otwartych funduszy emerytalnych.	17
2.4.5. Obligacja dolarowa dla NBP emisja 2001 r.	17
2.5. Emisja nierynkowych Skarbowych Papierów Wartościowych	17
3. RYNEK WTÓRNY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	18
3.1. Rynek wtórny bonów skarbowych	18
3.2. Rynek wtórny obligacji skarbowych.....	19
3.3. Rynek wtórny SPW wyemitowanych na rynek międzynarodowy	20
4. ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA	21
5. STRUKTURA INSTYTUCJONALNA RYNKU SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	24
5.1. Użyteczne adresy.....	24

Spis tabel

Tabela 1. Sprzedaż bonów skarbowych w 2003 roku (mln PLN).....	6
Tabela 2. Wyniki przetargów bonów skarbowych w 2003 roku (mln PLN)	6
Tabela 3. Sprzedaż obligacji skarbowych na przetargach w 2003 roku (mln PLN)	8
Tabela 4. Wyniki przetargów 2-letnich obligacji zerokuponowych w 2003 roku (mln PLN)	8
Tabela 5. Wyniki przetargów 5-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku (mln PLN).....	9
Tabela 6. Wyniki przetargów 10-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku (mln PLN).....	10
Tabela 7. Wyniki przetargu 20-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w roku 2003 (mln PLN)	11
Tabela 8. Wyniki przetargów zamiany obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN).....	12
Tabela 9. Sprzedaż obligacji detalicznych w 2003 roku (mln PLN)	13
Tabela 10. Sprzedaż obligacji detalicznych o zmiennym oprocentowaniu w 2003 roku (mln PLN).....	13
Tabela 11. Sprzedaż obligacji detalicznych o stałym oprocentowaniu w 2003 roku (mln PLN).....	13
Tabela 12. Obligacje zagraniczne wyemitowane na rynek międzynarodowy w 2003 roku.....	14
Tabela 13. Obligacje zagraniczne wyemitowane na rynek międzynarodowy do końca 2002 roku.....	14
Tabela 14. Polskie obligacje Brady'ego	15
Tabela 15. Wartość obligacji "konwersyjnych" odsprzedanych przez NBP w ramach aukcji bezwarunkowej sprzedaży (mln PLN).....	15
Tabela 16. Obligacje na konwersję zobowiązań ochrony zdrowia wyemitowane w latach 1999-2003 (mln PLN)	16
Tabela 17. Obligacje na konwersję zobowiązań skarbu państwa wyemitowane w latach 2001-2003 (mln PLN)	17
Tabela 18. Obligacje na konwersję zobowiązań ZUS wobec otwartych funduszy emerytalnych w 2003 roku (mln PLN)	17
Tabela 19. Nierynkowe Skarbowe Papiery Wartościowe obsługiwane w 2003 roku na rynku krajowym.....	18
Tabela 20. Wartość transakcji zawartych na rynku wtórnym bonów skarbowych w 2003 roku (mln PLN).....	18
Tabela 21. Wartość transakcji zawartych na nieregulowanym rynku wtórnym obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN)	19
Tabela 22. Wartość transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym stało-kuponowych obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN).....	19
Tabela 23. Zadłużenie Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji (nominał, mln PLN)	21
Tabela 24. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium rezydenta (nominał, mln PLN)	21
Tabela 25. Zadłużenie Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji w układzie według instrumentów (nominał mln PLN)	22
Tabela 26. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji w układzie podmiotowym (nominał mln PLN).....	23
Tabela 27. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji z tytułu SPW wg faktycznych terminów wykupu (nominał, mln PLN).....	23

Spis wykresów

Wykres 1. Rentowność 52-tygodniowych bonów skarbowych na przetargach w 2003 roku.	7
Wykres 2. Podaż, popyt i sprzedaż obligacji zerokuponowych na przetargach w 2003 roku (mln PLN).....	9
Wykres 3. Rentowność do wykupu obligacji zerokuponowych na przetargach w 2003 roku.....	9
Wykres 4. Podaż, popyt i sprzedaż obligacji 5-letnich o oprocentowaniu stałym na przetargach w 2003 roku (mln PLN).....	10
Wykres 5. Rentowność do wykupu obligacji 5-letnich o oprocentowaniu stałym na przetargach w 2003 roku	10
Wykres 6. Podaż, popyt i sprzedaż obligacji 10-letnich o oprocentowaniu stałym na przetargach w 2003 roku (mln PLN).....	11
Wykres 7. Rentowność do wykupu obligacji 10-letnich o oprocentowaniu stałym na przetargach w 2003 roku	11
Wykres 8. Wartość transakcji zawartych na rynku wtórnym bonów skarbowych w 2003 roku (mln PLN).....	18
Wykres 9. Łączna wartość transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN).....	19
Wykres 10. Wartość transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym stało-kuponowych obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN).....	20
Wykres 11. Rentowność obligacji stało-kuponowych na rynku wtórnym w 2003 roku (rentowność kupna na koniec miesiąca)	20

1. PODSTAWY PRAWNE EMISJI SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (SPW)

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady emisji SPW jest Ustawa o finansach publicznych wydana w dniu 26 listopada 1998 roku ([Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.](#)).

Na jej podstawie do emisji Skarbowych Papierów Wartościowych opiewających na świadczenia pieniężne upoważniony został wyłącznie Minister Finansów - inne rodzaje SPW mogą być emitowane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Skarbowe papiery wartościowe zostały podzielone ze względu na okres zapadalności na:

- a) krótkoterminowe - **bony skarbowe**, oferowane do sprzedaży w kraju z dyskontem i wykupywane według wartości nominalnej - okres zapadalności tych instrumentów wynosi do 364 dni (włącznie);
- b) długoterminowe - **obligacje skarbowe** oferowane do sprzedaży tak w kraju jak i za granicą, oprocentowane w postaci dyskonta lub/i odsetek - okres zapadalności tych instrumentów jest nie krótszy niż jeden rok (365 dni).

Na podstawie delegacji zawartej w art. 55 Ustawy o finansach publicznych Minister Finansów wydał w 1999 roku pięć rozporządzeń regulujących ogólne warunki emisji poszczególnych typów Skarbowych Papierów Wartościowych:

- a) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie ogólnych warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych na przetargach ([Dz. Nr 38, poz. 368 z późn. zm.](#));
- b) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie ogólnych warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych w sieci sprzedaży detalicznej ([Dz. Nr 38, poz. 369 z późn. zm.](#));
- c) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków emitowania bonów skarbowych ([Dz. Nr 74, poz. 831 z późn. zm.](#));
- d) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 września 1999 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych na rynkach zagranicznych ([Dz. Nr 75, poz. 845 z późn. zm.](#));
- e) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 września 1999 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych przeznaczonych na zamianę zobowiązań Skarbu Państwa ([Dz. Nr 74, poz. 834 z późn. zm.](#)).

Rozporządzenia regulują uprawnienia Ministra Finansów odnośnie określania szczegółowych warunków emisji Skarbowych Papierów Wartościowych. Określają one ogólne warunki konstrukcji instrumentów, procedury sprzedaży, grupy inwestorów, którym mogą być one oferowane a także zasady ich obsługi i wykupu (w tym odkupu i przedterminowego lub wcześniejszego wykupu).

Szczegółowe warunki poszczególnych emisji Skarbowych Papierów Wartościowych są określane każdorazowo w listach emisyjnych wydawanych przez Ministra Finansów.

Podanie listu emisyjnego do publicznej wiadomości, w prasie o zasięgu ogólnopolskim lub na stronach internetowych Ministerstwa Finansów, jest warunkiem dojścia emisji do skutku.

2. RYNEK PIERWOTNY SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.

2.1. Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych na rynku krajowym

Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych na rynku krajowym jest realizowana za pośrednictwem agentów emisji działających na podstawie odrębnych umów zawartych z Ministrem Finansów. Za sprzedaż SPW przeznaczonych dla inwestorów instytucjonalnych - bonów skarbowych i obligacji skarbowych sprzedawanych na przetargach odpowiedzialny jest Narodowy Bank Polski. Emisja instrumentów dedykowanych inwestorom indywidualnym - obligacji detalicznych oraz obligacji oszczędnościowych leży w gestii PKO Banku Polskiego S.A.

2.1.1. Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych na przetargach.

Na przetargach organizowanych przez Narodowy Bank Polski emitowane są SPW adresowane do grupy inwestorów instytucjonalnych - instrumenty te są potocznie określane jako "**hurtowe**" i pełnią podstawową rolę w zaspokajaniu pożyczkowych potrzeb budżetu państwa.

Charakterystyczną cechą rynku hurtowego SPW jest relatywnie wysoka wartość nominalna oferowanych instrumentów, wynosząca 10.000 złotych dla bonu skarbowego oraz 1.000 złotych w przypadku obligacji emitowanych w drodze przetargu. W 2003 roku bezpośredni dostęp do przetargów w NBP był zarezerwowany wyłącznie dla dwunastu banków posiadających status Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych oraz Banku Gospodarstwa Krajowego.

W 2003 roku przeprowadzono łącznie 85 przetargów SPW: 51 aukcji bonów skarbowych oraz 34 obligacji - w tym 13 przetargów uzupełniających. Łączna wartość nominalna zaoferowanych papierów wyniosła 120,2 mld PLN (bony 57,0 mld PLN; obligacje 63,2 mld PLN), wartość zgłoszonego popytu wyniosła 302,1 mld PLN (odpowiednio 134,8 mld PLN i 167,3 mld PLN) zaś łączna wartość nominalna sprzedaży wyniosła 110,4 mld PLN (57,0 mld PLN i 53,4 mld PLN).

W roku 2003 na przetargach emitowano były następujące rodzaje Skarbowych Papierów Wartościowych:

- a) bony skarbowe,
- b) 2-letnie obligacje zero-kuponowe,
- c) 5-letnie obligacje o oprocentowaniu stałym,
- d) 10-letnie obligacje o oprocentowaniu stałym,
- e) 20-letnie obligacje o oprocentowaniu stałym.

2.1.1.1. System Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW)

Od początku 2003 roku z przywileju nabywania SPW na przetargach mogły korzystać wyłącznie podmioty posiadające status Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW). System DSPW został powołany do życia w celu zapewnienia bezpieczeństwa finansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa, poprawy płynności, przejrzystości i efektywności rynku Skarbowych Papierów Wartościowych.

Uczestnicy systemu

Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się w roku 2003 o status DSPW były wyłącznie banki działające w Polsce, uczestniczące w systemie rezerwy obowiązkowej, podległe krajowemu nadzorowi Komisji Nadzoru Bankowego. Musiały one posiadać odpowiedni potencjał rozliczeniowy i ofertowy, rachunki bieżące oraz rachunki papierów wartościowych lub konta depozytowe bonów skarbowych w NBP oraz rachunki i konta depozytowe w KDPW S.A. Wybór uczestników dokonywany jest raz w roku do oparcia o procedury zawarte w *Regulaminie pełnienia funkcji DSPW*.

Bardziej szczegółowe informacje dotyczące Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych można znaleźć w internecie pod adresem: <http://mf.gov.pl/index.php?wysw=2&sql=2&dzial=55>.

Kryteria wyboru uczestników systemu DSPW

Kryteriami wyboru DSPW w roku 2003 były:

- 1) udział banku w wartości obrotów zrealizowanych na rynku wtórnym SPW, w tym na platformie elektronicznej (obliczany osobno dla bonów i obligacji),
- 2) udział banku w wartości obrotów zrealizowanych z podmiotami krajowymi nie będącymi bankami (osobno dla bonów i obligacji),
- 3) udział banku w wartości obrotów zrealizowanych na rynku instrumentów pochodnych stopy procentowej FRA i IRS,
- 4) potencjał rozliczeniowy (wartość obrotów na rachunku bieżącym banku w Narodowym Banku Polskim z wyłączeniem rozliczeń prowadzonych przez Krajową Izbę Rozliczeniową),
- 5) terminowe i rzetelne wywiązywanie się z obowiązków wynikających z uczestnictwa w systemach depozytowo-rozliczeniowych oraz
- 6) działania na rzecz rozwoju przejrzystego i efektywnego rynku SPW, doradzanie Emitentowi w dziedzinie polityki emisyjnej SPW.

Prawa i obowiązki DSPW

Obowiązki DSPW w roku 2003 kształtowały się następująco:

- 1) uczestniczenie we wszystkich przetargach SPW organizowanych przez Narodowy Bank Polski w imieniu Emitenta,
- 2) nabywanie w ciągu kwartału określonej, minimalnej wartości SPW - nie mniej niż 2% obligacji oraz nie mniej niż 2% bonów sprzedanych na przetargach (od roku 2004 progi te zostały podniesione do 3%),
- 3) stałe podawanie cen kupna i sprzedaży wszystkich emisji bazowych obligacji na platformie elektronicznej,
- 4) uczestniczenie w codziennych sesjach fixingowych SPW, organizowanych przez NBP za pośrednictwem CeTO S.A. - organizatora platformy elektronicznej, w celu wyznaczania cen informacyjnych, zgodnie z *Regulaminem Fixingu* określonym przez NBP wspólnie z Ministrem Finansów, dla emisji wskazanych przez Ministra Finansów,
- 5) działanie na rzecz rozszerzania na rzecz rozwoju bazy klientowskiej czyli powiększenia udziału krajowych inwestorów spoza sektora bankowego w procesie realokacji SPW,
- 6) współpraca z Emitentem w zakresie budowy przejrzystego i efektywnego rynku SPW,
- 7) terminowe i rzetelne wywiązywanie się z obowiązków wynikających z uczestnictwa w systemach depozytowo-rozliczeniowych oraz
- 8) promowanie SPW na rynku.

Banki posiadające status DSPW miały w roku 2003 prawo do:

- 1) składania ofert na wszystkich przetargach SPW organizowanych przez NBP,
- 2) zakupów SPW na przetargach uzupełniających według średniej przyjętej ceny na przetargu,
- 3) zakupu określonych emisji SPW (poza regularnymi przetargami),
- 4) regularnego uczestniczenia w spotkaniach z przedstawicielami Emitenta w celu: omawiania polityki emisyjnej Ministra Finansów, planów finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, koniunktury na rynkach finansowych, wspólnego rozwiązywania problemów merytorycznych oraz organizacyjno-technicznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem rynku SPW, przedstawiania propozycji nowych instrumentów, bądź korekty istniejących, itp.,
- 5) przeprowadzania indywidualnych operacji z Emitentem,
- 6) uczestniczenia w codziennych sesjach fixingowych SPW,
- 7) używania, w okresie obowiązywania umowy o pełnienie funkcji DSPW, tytułu Dealer Skarbowych Papierów Wartościowych.

W roku 2003 tytuł „Dealer Skarbowych Papierów Wartościowych” przysługiwał następującym bankom:

- 1) ABN Amro Bank (Polska) S.A.,
- 2) Citibank Handlowy w Warszawie S.A.,
- 3) Bank PEKAO S.A.,
- 4) Bank BPH S.A.,
- 5) Bank Zachodni WBK S.A.,
- 6) Bank Millennium S.A.,
- 7) BRE Bank S.A.,
- 8) Deutsche Bank Polska S.A.,
- 9) ING Bank Śląski S.A.,
- 10) Kredyt Bank S.A.,
- 11) Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.,
- 12) Societe Generale S.A. Oddział w Polsce

W wyniku konkursu przeprowadzonego w 2003 roku Minister Finansów przyznał tytuł „Dealer Skarbowych Papierów Wartościowych” na rok 2004 następującym bankom:

- 1) ABN Amro Bank (Polska) S.A.,
- 2) Citibank Handlowy w Warszawie S.A.,
- 3) Bank PEKAO S.A.,
- 4) Bank BPH S.A.,
- 5) Bank Zachodni WBK S.A. (utracił ten status 9 kwietnia 2004 r.),
- 6) Bank Millennium S.A.,
- 7) BRE Bank S.A.,
- 8) Deutsche Bank Polska S.A.,
- 9) ING Bank Śląski S.A.,
- 10) Kredyt Bank S.A.,
- 11) Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.,
- 12) Societe Generale S.A. Oddział w Polsce

2.1.1.1.1. Elektroniczny Rynek Skarbowych Papierów Wartościowych (ERSPW)

Od dnia 1 marca 2002 roku, na podstawie umowy podpisanej z Ministrem Finansów, Centralna Tabela Ofert S.A. stała się organizatorem wtórnego nieregulowanego obrotu SPW na platformie elektronicznej gwarantującej między innymi: równość inwestorów pod względem możliwości składania zleceń, anonimowość, automatyczność kojarzenia zleceń oraz automatyczny system rozliczeń,

Elektroniczny Rynek SPW, na którym rolę market-makerów pełnią banki-kandydaci na DSPW, przyczynia się do ukształtowania całego wtórnego rynku skarbowych papierów wartościowych jako rynku płynnego, przejrzystego i efektywnego.

Od dnia 26 kwietnia 2002 roku przedmiotem obrotu były obligacje skarbowe oferowane na przetargach. W październiku 2002 r. rozszerzono spektrum notowanych instrumentów o bony skarbowe zaś od maja 2003 r. o możliwość zawierania transakcji warunkowych.

2.1.1.2. Sprzedaż bonów skarbowych.

Bony skarbowe są emitowane jako papiery wartościowe na okaziciela, wartość nominalna jednego bonu jest równa 10.000 PLN, ich okres wykupu wynosi od 1 do 52 tygodni. Bony skarbowe są emitowane w formie zdematerializowanej i przechowywane w postaci zapisów magnetycznych w Rejestrze Papierów Wartościowych (dawniej Centralny Rejestr Bonów Skarbowych), prowadzonym przez Narodowy Bank Polski.

Sprzedaż bonów skarbowych odbywa się z dyskontem (cena zakupu jest niższa od wartości nominalnej) zaś w terminie wykupu inwestor otrzymuje wartość nominalną bonu - jego zysk stanowi różnica pomiędzy wartością nominalną a ceną zakupu bonu.

Dostęp do rynku pierwotnego bonów skarbowych jest zarezerwowany wyłącznie dla Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych – pozostali inwestorzy zainteresowani nabyciem tych papierów muszą skorzystać z pośrednictwa DSPW. Bony mogą być przedmiotem swobodnego obrotu pomiędzy rezydentami i nierezydentami, będący osobami prawnymi lub fizycznymi oraz spółkami nie posiadającymi osobowości prawnej przy zachowaniu warunków wynikających z przepisów regulujących obrót dewizowy, a także publiczny obrót papierami wartościowymi.

Wtórny obrót bonami skarbowymi odbywa się na rynku międzybankowym oraz na elektronicznej platformie obrotu (ERSPW) organizowanej przez CeTO S.A.

Przetargi bonów skarbowych organizowane są co poniedziałek, przy czym w uzasadnionych przypadkach Minister Finansów ma prawo do organizowania aukcji w innych dniach. Informacja o planowanym przetargu jest publikowana z tygodniowym wyprzedzeniem na stronach Ministerstwa Finansów w Internecie oraz w sieci informacyjnej REUTERS pod adresem PLMF01 [Enter]. Na początku miesiąca, równoległe z podaniem do publicznej wiadomości listu emisyjnego bonów na dany miesiąc, Ministerstwo Finansów ogłasza miesięczny plan podaży bonów skarbowych zawierający terminy przetargów, prognozowaną wartość sprzedaży poszczególnych rodzajów papierów oraz daty zapłaty za nabyte bony.

Oferty zakupu bonów skarbowych są przesyłane przez Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych do Rejestru Papierów Wartościowych do godziny 11.00 w dniu przetargu - minimalna wartość nominalna oferty przetargowej wynosi 100.000 PLN. Po otrzymaniu z RPW zestawienia ofert Minister Finansów podejmuje decyzję o wysokości ceny minimalnej bonów o danym terminie wykupu. Oferty zawierające ceny wyższe od ceny minimalnej są akceptowane w całości zaś oferty z ceną równą cenie minimalnej mogą zostać przyjęte z zastosowaniem redukcji ofert lub w całości.

Przetargi bonów skarbowych odbywają się w systemie aukcji wielu cen (ang. multiple-price auction), co oznacza, że każdy z inwestorów nabywa papiery po cenie, którą zgłosił w swojej ofercie. Wyniki przetargu bonów skarbowych są publikowane w dniu aukcji około godziny 13.00 na stronach internetowych Ministerstwa Finansów oraz w sieci informacyjnej Reuters.

Minister Finansów nie później niż następnego dnia po przetargu może zorganizować przetarg uzupełniający bonów o wartości nie przekraczającej 20% podaży bonów skarbowych zaoferowanych na przetargu. W przetargu uzupełniającym mogą brać udział wyłącznie podmioty, które dokonały zakupu na przetargu. Na przetargu uzupełniającym bony skarbowe sprzedawane są po cenie średniej uzyskanej na przetargu, w przypadku gdy łączna wartość ofert zakupu przekracza ofertę sprzedaży na przetargu uzupełniającym stosowana jest proporcjonalna redukcja ofert.

Data zapłaty za bony skarbowe przypada zwyczajowo w środę, dwa dni po przetargu, jednakże w określonych przypadkach może być określona na inny dzień.

W 2003 roku odbyło się 51 przetargów bonów skarbowych, na których zaoferowano do sprzedaży papiery o łącznej wartości nominalnej 57.000,00 mln PLN. Popyt zgłoszony przez inwestorów osiągnął wartość 134.773,6 mln PLN, a sprzedaż bonów według wartości nominalnej zamknęła się kwotą 56.967,4 mln PLN zł. Przychody wynikające ze sprzedaży bonów skarbowych w 2003 roku osiągnęły wartość 54.351,9 mln PLN. Wyniki sprzedaży bonów w 2003 roku, w podziale na poszczególne rodzaje papierów prezentowały się następująco:

Tabela 1. Sprzedaż bonów skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

Rodzaj bonu	Podaż	Popyt	Sprzedaż nominal	Sprzedaż kapitał
10 tygodniowe	3.500,00	6.243,20	3.500,00	3.464,92
13 tygodniowe	2.800,00	7.811,00	2.800,00	2.762,49
26 tygodniowe	3.800,00	9.246,31	3.455,50	3.356,92
52 tygodniowe	46.900,00	111.473,11	47.211,94	44.767,61
RAZEM:	57.000,00	134.773,62	56.967,44	54.351,93

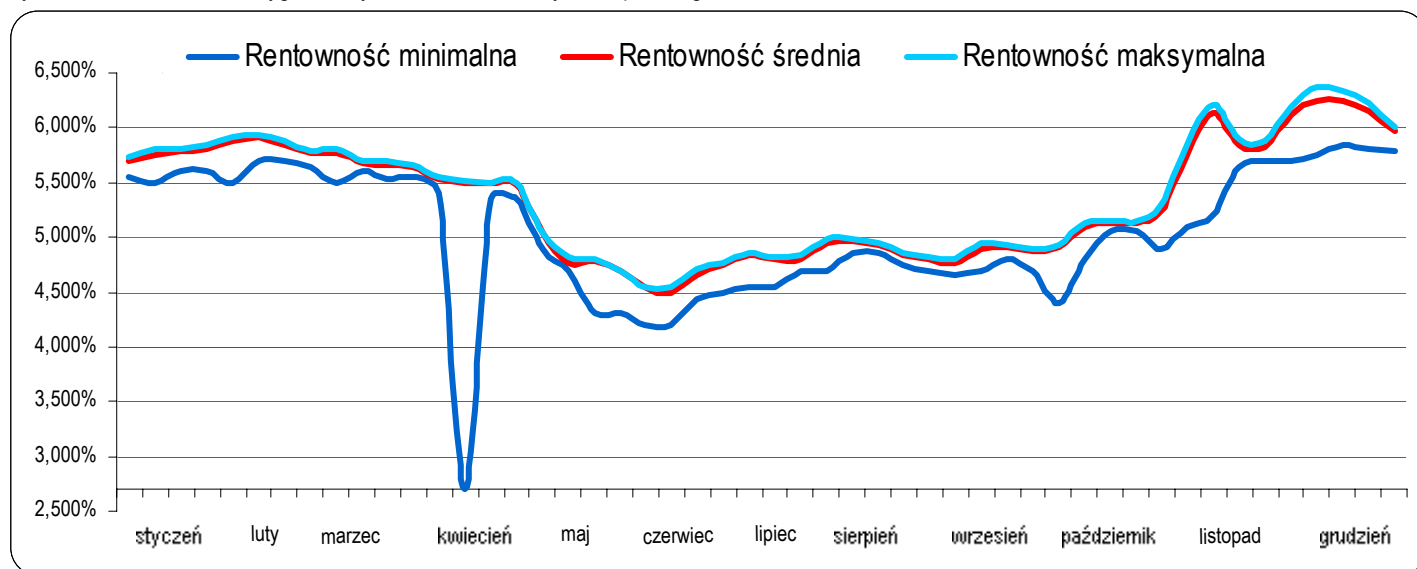
Plik zawierający wyniki wszystkich przetargów bonów skarbowych przeprowadzonych od 1991 roku znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: http://www.mf.gov.pl/files/dlug_publiczny/obligacje_hurtowe/pliki_do_pobrania/bonyskarbowe.exe

Tabela 2. Wyniki przetargów bonów skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

Data przetargu	Rodzaj bonu	Data wykupu	Oferta	Popyt	Sprzedaż	Cena min. (PLN)	Cena śr. (PLN)	Rentowność maks.	Rentowność śr.	Data przetargu	Rodzaj bonu	Data wykupu	Podaż	Popyt	Sprzedaż	Cena min. (PLN)	Cena śr. (PLN)	Rentowność maks.	Rentowność śr.
06.01.2003	13	09.04.2003	100,00	425,46	100,00	9846,94	9848,62	6,149%	6,081%	16.06.2003	52	16.06.2004	800,00	1.049,49	595,49	9545,00	9550,91	4,715%	4,650%
	26	09.07.2003	400,00	1.218,55	400,00	9700,98	9703,04	6,097%	6,054%	23.06.2003	52	23.06.2004	800,00	1.240,37	800,00	9539,89	9542,33	4,770%	4,744%
13.01.2003	52	07.01.2004	900,00	1.387,72	900,00	9451,46	9456,01	5,740%	5,690%	30.06.2003	13	01.10.2003	100,00	489,09	100,00	9871,85	9872,49	5,135%	5,110%
	13	16.04.2003	100,00	373,92	100,00	9847,29	9849,30	6,135%	6,053%		52	30.06.2004	800,00	2.649,48	800,00	9532,57	9534,32	4,850%	4,831%
	26	16.07.2003	300,00	865,05	300,00	9701,81	9702,71	6,080%	6,061%		13	08.10.2003	100,00	468,04	100,00	9874,56	9875,31	5,026%	4,995%
20.01.2003	52	14.01.2004	900,00	1.008,38	873,16	9446,05	9450,69	5,800%	5,749%	14.07.2003	52	07.07.2004	800,00	2.089,04	800,00	9535,49	9536,82	4,818%	4,803%
	26	23.07.2003	200,00	747,50	200,00	9703,72	9704,93	6,039%	6,014%		13	15.10.2003	100,00	343,32	100,00	9873,98	9874,86	5,049%	5,013%
27.01.2003	52	21.01.2004	1.000,00	2.213,09	1.000,00	9446,04	9447,60	5,800%	5,783%	21.07.2003	52	14.07.2004	800,00	1.519,13	800,00	9534,49	9536,21	4,829%	4,810%
	26	30.07.2003	300,00	699,52	300,00	9704,18	9705,21	6,030%	6,008%		13	22.10.2003	100,00	276,57	100,00	9872,72	9873,66	5,100%	5,062%
	52	28.01.2004	1.000,00	1.679,77	1.000,00	9442,43	9445,18	5,840%	5,810%		52	21.07.2004	800,00	1.195,60	800,00	9519,70	9524,24	4,990%	4,940%
03.02.2003	26	06.08.2003	100,00	194,58	100,00	9703,31	9704,70	6,048%	6,019%	28.07.2003	52	28.07.2004	900,00	3.446,42	900,00	9520,61	9521,60	4,980%	4,969%
	52	04.02.2004	800,00	1.169,45	800,00	9435,86	9438,87	5,913%	5,880%		04.08.2003	52	04.08.2004	700,00	2.919,29	700,00	9524,28	9524,72	4,940%
10.02.2003	26	13.08.2003	100,00	264,54	100,00	9703,31	9705,03	6,048%	6,012%	11.08.2003	52	11.08.2004	600,00	2.146,85	600,00	9532,64	9534,16	4,849%	4,832%
	52	11.02.2004	800,00	1.856,78	800,00	9433,51	9435,51	5,939%	5,917%		18.08.2003	52	18.08.2004	900,00	2.564,44	900,00	9535,32	9537,25	4,820%

Data przetargu	Rodzaj bonu	Data wykupu	Oferta	Popyt	Sprzedż	Cena min. (PLN)	Cena śr. (PLN)	Rentowność maks.	Rentowność śr.	Data przetargu	Rodzaj bonu	Data wykupu	Podaż	Popyt	Sprzedż	Cena min. (PLN)	Cena śr. (PLN)	Rentowność maks.	Rentowność śr.
06.01.2003	13	09.04.2003	100,00	425,46	100,00	9846,94	9848,62	6,149%	6,081%	16.06.2003	52	16.06.2004	800,00	1.049,49	595,49	9545,00	9550,91	4,715%	4,650%
	26	09.07.2003	400,00	1.218,55	400,00	9700,98	9703,04	6,097%	6,054%	23.06.2003	52	23.06.2004	800,00	1.240,37	800,00	9539,89	9542,33	4,770%	4,744%
	52	07.01.2004	900,00	1.387,72	900,00	9451,46	9456,01	5,740%	5,690%	30.06.2003	13	01.10.2003	100,00	489,09	100,00	9871,85	9872,49	5,135%	5,110%
13	16.04.2003	100,00	373,92	100,00	9847,29	9849,30	6,135%	6,053%	52		30.06.2004	800,00	2.649,48	800,00	9532,57	9534,32	4,850%	4,831%	
13.01.2003	26	16.07.2003	300,00	865,05	300,00	9701,81	9702,71	6,080%	6,061%	07.07.2003	13	08.10.2003	100,00	468,04	100,00	9874,56	9875,31	5,026%	4,995%
	52	14.01.2004	900,00	1.008,38	873,16	9446,05	9450,69	5,800%	5,749%		52	07.07.2004	800,00	2.089,04	800,00	9535,49	9536,82	4,818%	4,803%
20.01.2003	26	23.07.2003	200,00	747,50	200,00	9703,72	9704,93	6,039%	6,014%	14.07.2003	13	15.10.2003	100,00	343,32	100,00	9874,98	9874,86	5,049%	5,013%
	52	21.01.2004	1.000,00	2.213,09	1.000,00	9446,04	9447,60	5,800%	5,783%		52	14.07.2004	800,00	1.519,13	800,00	9534,49	9536,21	4,829%	4,810%
27.01.2003	26	30.07.2003	300,00	699,52	300,00	9704,18	9705,21	6,030%	6,008%	21.07.2003	13	22.10.2003	100,00	276,57	100,00	9872,72	9873,66	5,100%	5,062%
	52	28.01.2004	1.000,00	1.679,77	1.000,00	9442,43	9445,18	5,840%	5,810%		52	21.07.2004	800,00	1.195,60	800,00	9519,70	9524,24	4,990%	4,940%
17.02.2003	26	20.08.2003	300,00	473,07	300,00	9704,27	9705,65	6,028%	5,999%	25.08.2003	52	25.08.2004	1.000,00	1.649,70	1.000,00	9537,16	9541,13	4,800%	4,757%
	52	18.02.2004	900,00	3.309,20	900,00	9439,03	9441,68	5,878%	5,848%		01.09.2003	52	01.09.2004	900,00	1.090,81	900,00	9523,46	9528,68	4,949%
24.02.2003	26	27.08.2003	400,00	469,19	400,00	9703,23	9704,69	6,050%	6,019%	08.09.2003	13	10.12.2003	400,00	763,17	400,00	9874,42	9875,44	5,031%	4,990%
	52	25.02.2004	900,00	3.747,87	900,00	9446,94	9448,96	5,790%	5,768%		52	08.09.2004	800,00	2.475,33	800,00	9525,25	9526,76	4,929%	4,913%
03.03.2003	26	03.09.2003	200,00	1.060,53	200,00	9706,60	9707,23	5,979%	5,966%	15.09.2003	13	17.12.2003	400,00	1.043,35	400,00	9875,22	9875,44	4,999%	4,990%
	52	03.03.2004	900,00	2.252,53	900,00	9446,05	9448,17	5,800%	5,776%		52	15.09.2004	800,00	2.898,40	800,00	9529,22	9530,43	4,886%	4,873%
10.03.2003	26	10.09.2003	200,00	1.149,68	200,00	9716,10	9716,10	5,780%	5,780%	22.09.2003	26	24.03.2004	200,00	452,59	200,00	9755,38	9756,27	4,960%	4,941%
	52	10.03.2004	900,00	3.742,87	900,00	9456,18	9457,74	5,688%	5,670%		52	22.09.2004	900,00	2.315,24	1.094,24	9525,25	9526,89	4,929%	4,911%
17.03.2003	26	17.09.2003	200,00	728,00	200,00	9717,54	9719,27	5,750%	5,713%	29.09.2003	26	31.03.2004	700,00	375,50	355,50	9746,28	9750,75	5,149%	5,056%
	52	17.03.2004	1.000,00	2.053,21	1.000,00	9455,10	9458,35	5,700%	5,664%		52	29.09.2004	1.500,00	2.414,05	1.849,05	9506,05	9510,86	5,139%	5,086%
24.03.2003	26	24.09.2003	200,00	548,01	200,00	9718,51	9719,39	5,729%	5,711%	02.10.2003	10	12.12.2003	3.500,00	6.243,20	3.500,00	9899,01	9899,77	5,247%	5,207%
	52	24.03.2004	1.100,00	3.329,26	1.100,00	9458,71	9460,33	5,660%	5,642%		13	07.01.2004	100,00	330,95	100,00	9871,99	9872,68	5,130%	5,102%
31.03.2003	13	02.07.2003	200,00	280,37	200,00	9856,74	9857,81	5,750%	5,706%	06.10.2003	52	06.10.2004	900,00	1.516,91	900,00	9504,78	9506,45	5,153%	5,135%
	52	31.03.2004	1.000,00	3.041,36	1.000,00	9468,34	9469,84	5,553%	5,537%		13	14.01.2004	100,00	418,66	100,00	9872,48	9872,85	5,110%	5,095%
07.04.2003	13	09.07.2003	300,00	653,24	300,00	9857,01	9857,88	5,739%	5,703%	13.10.2003	52	13.10.2004	900,00	2.265,72	900,00	9505,25	9506,61	5,148%	5,133%
	52	07.04.2004	1.000,00	2.332,89	1.000,00	9471,40	9474,30	5,520%	5,488%		20.10.2003	52	20.10.2004	1.000,00	1.952,40	1.000,00	9492,28	9496,64	5,290%
14.04.2003	13	16.07.2003	300,00	626,51	300,00	9857,25	9857,72	5,729%	5,710%	27.10.2003	52	27.10.2004	1.000,00	1.502,91	1.000,00	9441,70	9449,80	5,848%	5,758%
	52	14.04.2004	1.000,00	2.535,61	1.000,00	9473,19	9473,85	5,500%	5,493%		03.11.2003	52	03.11.2004	1.400,00	2.266,99	1.400,00	9410,10	9416,58	6,200%
17.04.2003	13	23.07.2003	300,00	826,97	300,00	9857,98	9858,46	5,699%	5,680%	07.11.2003	52	10.11.2004	1.000,00	2.491,79	1.000,00	9437,93	9442,89	5,890%	5,835%
	52	21.04.2004	1.000,00	3.546,00	1.000,00	9474,11	9474,59	5,490%	5,485%		17.11.2003	52	17.11.2004	1.000,00	1.984,50	1.000,00	9438,90	9443,57	5,879%
05.05.2003	52	05.05.2004	800,00	4.157,25	800,00	9515,16	9515,16	5,039%	5,039%	24.11.2003	52	24.11.2004	1.000,00	1.446,72	1.000,00	9411,01	9416,79	6,190%	6,125%
12.05.2003	52	12.05.2004	700,00	1.777,90	700,00	9535,98	9539,94	4,813%	4,769%	01.12.2003	52	01.12.2004	1.100,00	1.647,56	1.100,00	9393,93	9406,57	6,381%	6,239%
19.05.2003	52	19.05.2004	800,00	1.536,15	800,00	9536,56	9538,46	4,806%	4,786%	08.12.2003	52	08.12.2004	1.100,00	2.095,68	1.100,00	9397,64	9405,63	6,339%	6,250%
26.05.2003	52	26.05.2004	900,00	1.899,45	900,00	9546,36	9546,37	4,700%	4,700%	15.12.2003	13	17.03.2004	100,00	491,38	100,00	9865,34	9867,55	5,400%	5,310%
02.06.2003	52	02.06.2004	700,00	1.833,02	700,00	9560,21	9560,22	4,550%	4,550%	22.12.2003	52	22.12.2004	1.500,00	4.177,04	1.500,00	9427,17	9430,59	6,010%	5,972%
09.06.2003	52	09.06.2004	700,00	1.012,93	700,00	9560,19	9564,82	4,550%	4,500%										

Wykres 1. Rentowność 52-tygodniowych bonów skarbowych na przetargach w 2003 roku.

2.1.1.3. Sprzedaż obligacji skarbowych

Obligacje skarbowe sprzedawane na przetargach emitowane są jako papiery wartościowe na okaziciela, wartość nominalna jednej obligacji wynosi 1.000 PLN. Obligacje są emitowane w formie zdematerializowanej i przechowywane w postaci zapisów magnetycznych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. Obligacje mogą być sprzedawane z dyskontem, według wartości nominalnej lub powyżej wartości nominalnej. Cena zakupu jednej obligacji na przetargu uwzględnia cenę przetargową, ustaloną dla wartości nominalnej obligacji oraz wartość odsetek wykupywanych w dniu zapłaty za obligacje. Obligacje mogą być nabywane przez rezydentów i nierezydentów, będących osobami fizycznymi lub osobami prawnymi, oraz spółki nie posiadające osobowości prawnej. Obligacje mogą być przedmiotem obrotu pomiędzy wymienionymi grupami podmiotów, przy zachowaniu warunków określonych w przepisach regulujących obrót dewizowy, a także publiczny obrót papierami wartościowymi.

Od początku 2003 roku uczestnikami przetargów obligacji skarbowych mogą być wyłącznie Dealerzy Skarbowych Papierów Wartościowych. Inwestorzy chcący nabyć obligacje hurtowe na rynku pierwotnym muszą skorzystać z pośrednictwa DSPW. Obrót wtórny obligacjami hurtowymi jest realizowany na międzybankowym rynku nieregulowanym, na ERSPW oraz na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Przetargi obligacji skarbowych odbywają się w terminach określonych w listach emisyjnych, zwyczajowo w środy. Funkcję Agenta Emisji dla obligacji skarbowych emitowanych na przetargach, podobnie jak w przypadku bonów skarbowych, pełni Narodowy Bank Polski.

Wstępna informacja o planowanych w danym roku przetargach obligacji, określająca serie oferowanych papierów, daty przetargów oraz daty zapłaty za nabyte obligacje jest publikowana przez Ministerstwo Finansów w Internecie oraz w sieci informacyjnej REUTERS pod adresem PLMF07[Enter].

Komunikat o mającej się odbyć aukcji, zawierający w szczególności **wielkość podaży obligacji** jest podawany do publicznej wiadomości na dwa dni robocze przed przetargiem około godziny 12.00.

Oferty zakupu obligacji skarbowych są przysyłane przez podmioty posiadające status DSPW do Narodowego Banku Polskiego do godziny 11.00 w dniu przetargu - minimalna wartość nominalna oferty zakupu obligacji wynosi 1.000.000 PLN.

Po otrzymaniu zestawienia ofert Minister Finansów podejmuje decyzję o wysokości ceny minimalnej obligacji o danym terminie wykupu. Oferty zawierające ceny wyższe od ceny minimalnej są akceptowane w całości zaś oferty z ceną równą cenie minimalnej mogą zostać przyjęte z zastosowaniem redukcji ofert lub w całości. Podobnie jak przetargi bonów skarbowych, aukcje obligacji odbywają się w systemie aukcji wielu cen (ang. multiple-price auction). Wyniki przetargu obligacji skarbowych są ogłaszane w dniu aukcji około godziny 13.00 w Internecie oraz w sieci informacyjnej Reuters. Rozliczenie przetargu obligacji skarbowych następuje w dniu określonym w komunikacie o przetargu.

Minister Finansów, nie później niż w dniu następnym po przetargu, może przeprowadzić przetarg uzupełniający oferując do sprzedaży maksymalnie 20% wartości podaży obligacji zaoferowanych na przetargu. W przetargu uzupełniającym mogą brać udział jedynie podmioty, które nabyły obligacje na przetargu zaś zakup papierów odbywa się po średniej cenie z przetargu. W przypadku gdy wartość ofert zakupu przekracza podaż obligacji na przetargu uzupełniającym stosowana jest proporcjonalna redukcja ofert.

W 2003 roku odbyło się 21 przetargów oraz 13 przetargów uzupełniających obligacji skarbowych, na których zaoferowano do sprzedaży papiery o łącznej wartości nominalnej 63.210,0 mln PLN. Wartość zgłoszonego popytu osiągnęła 167.338,4 mln PLN, zaś sprzedaż obligacji według wartości nominalnej była równa 56.349,9 mln PLN. Łączne przychody związane ze sprzedażą obligacji skarbowych na przetargach w 2003 roku wyniosły 53.913,1 mln PLN.

Tabela 3. Sprzedaż obligacji skarbowych na przetargach w 2003 roku (mln PLN)

Typ obligacji	Podaż	Popyt	Sprzedaż nominal	Sprzedaż kapitał
2-letnie zerokuponowe	34.610,00	100.591,16	32.813,53	29.715,69
5-letnie o oprocentowaniu stałym	21.900,00	50.857,43	17.836,33	18.730,33
10-letnie o oprocentowaniu stałym	5.700,00	14.965,91	5.700,00	5.467,08
20-letnie o oprocentowaniu stałym	1.000,00	923,90	0,00	0,00
RAZEM	63.210,00	167.338,40	56.349,85	53.913,10

Plik zawierający wyniki wszystkich przetargów obligacji skarbowych oraz emisji obligacji związanych z konwersją długów służby zdrowia, zobowiązań wobec związków zawodowych oraz organizacji społecznych znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem:

http://www.mf.gov.pl/files/dlug_publiczny/obligacje_hurtowe/pliki_do_pobrania/obligacjehurtowe.exe

2.1.1.3.1. Sprzedaż 2-letnich obligacji zerokuponowych w 2003 roku

Przetargi 2-letnich obligacji zerokuponowych (serie **OK**) odbywają się w pierwszą roboczą środę miesiąca zaś ich rozliczenie następuje 12 dnia danego miesiąca. Emisja jednej serii trwa przez cztery kolejne miesiące i rozpoczyna się w kwietniu, sierpniu i grudniu. Obligacje zerokuponowe, podobnie jak bony skarbowe, nie przynoszą posiadaczowi dochodu z tytułu płatności kuponowych – jego zysk stanowi różnica pomiędzy wartością nominalną wypłacaną w terminie wykupu a ceną nabycia obligacji.

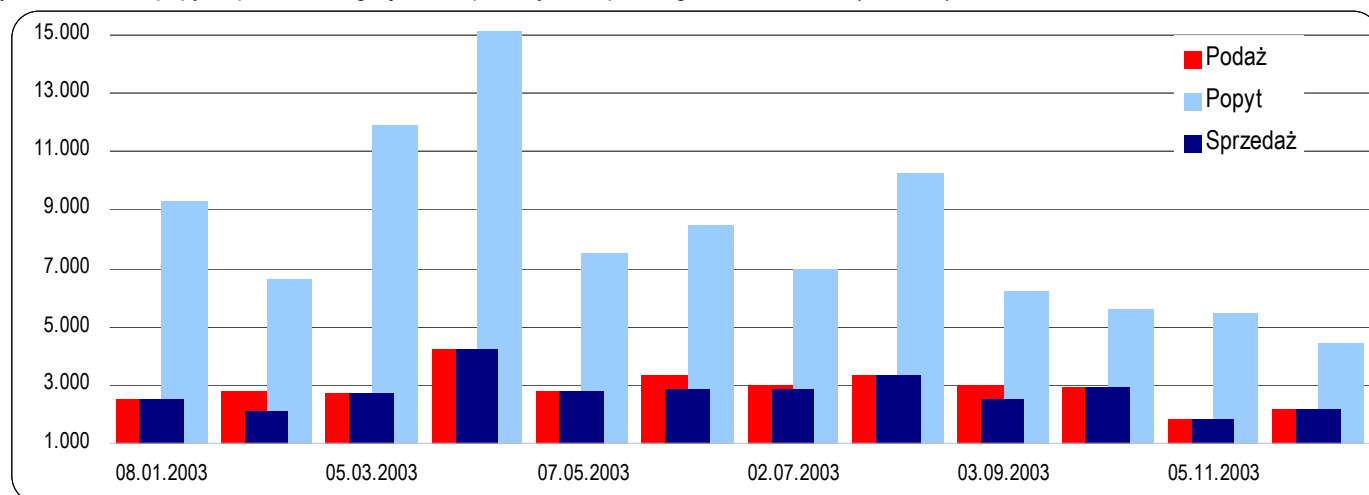
Tabela 4. Wyniki przetargów 2-letnich obligacji zerokuponowych w 2003 roku (mln PLN)

Data aukcji	Seria	Data rozliczenia	Podaż	Popyt	Sprzedaż	Rentowność minimalna	Rentowność średnia	Rentowność maksymalna
08.01.2003	OK1204	12.01.2003	2.500,00	9.297,13	2.500,00	5,507%	5,513%	5,519%
05.02.2003		12.02.2003	2.800,00	6.647,28	2.114,28	5,629%	5,764%	5,814%
05.03.2003		12.03.2003	2.500,00	9.427,65	2.500,00	5,451%	5,543%	5,570%
06.03.2003*		12.03.2003	250,00	2.500,00	250,00		5,543%	
02.04.2003	OK0405	12.04.2003	3.500,00	15.096,00	3.500,00	5,163%	5,201%	5,230%
03.04.2003*		12.04.2003	700,00	2.705,00	700,00		5,201%	
07.05.2003		12.05.2003	2.800,00	7.524,00	2.800,00	4,698%	4,812%	4,843%
04.06.2003		12.06.2003	2.800,00	8.433,00	2.800,00	4,670%	4,741%	4,761%
05.06.2003*		12.06.2003	500,00	52,24	52,24		4,741%	
02.07.2003		12.07.2003	2.500,00	6.631,50	2.500,00	4,753%	4,807%	4,825%
03.07.2003*	12.07.2003	500,00	336,00	336,00		4,807%		
06.08.2003	OK0805	12.08.2003	2.800,00	6.966,77	2.800,00	4,821%	4,894%	4,943%
07.08.2003*		12.08.2003	560,00	3.302,00	560,00		4,894%	
03.09.2003		12.09.2003	2.500,00	6.192,08	2.500,00	4,883%	4,982%	4,998%
04.09.2003*		12.09.2003	500,00	1,00	1,00		4,982%	
01.10.2003		12.10.2003	2.900,00	5.584,00	2.900,00	5,107%	5,246%	5,297%
05.11.2003	12.11.2003	1.500,00	3.661,50	1.500,00	6,095%	6,237%	6,250%	
06.11.2003*	12.11.2003	300,00	1.800,00	300,00		6,237%		
03.12.2003	OK0406	12.12.2003	2.000,00	2.484,00	2.000,00	6,753%	7,078%	7,183%
04.12.2003*		12.12.2003	200,00	1.950,00	200,00		7,078%	
RAZEM:	-	-	34.610,00	100.591,16	32.813,53	-	-	-

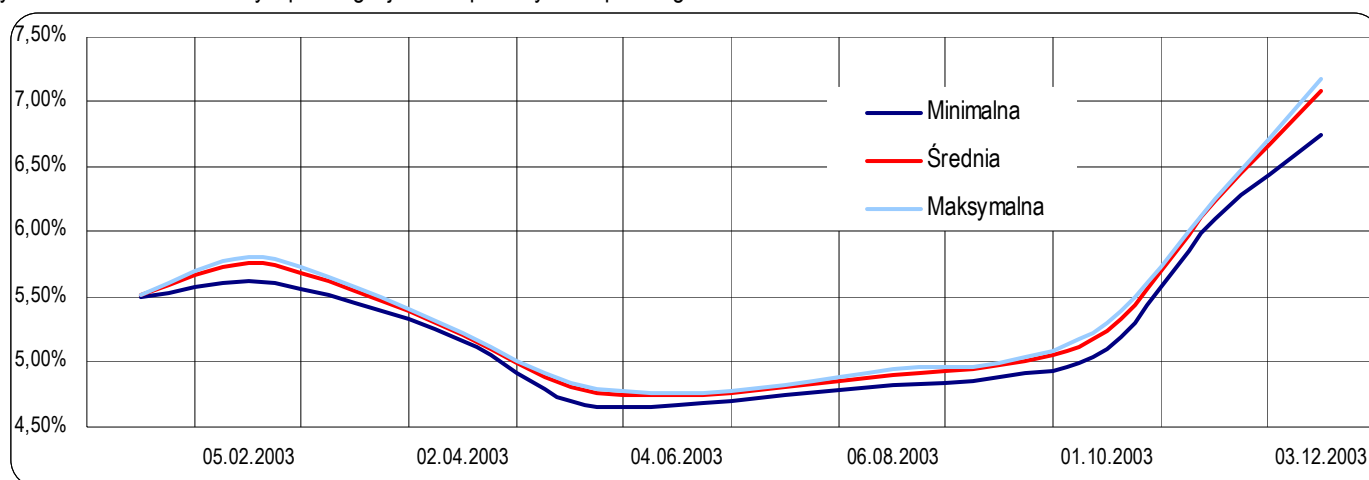
* - przetarg uzupełniający

Wykres 2. Podaż, popyt i sprzedaż obligacji zerokuponowych na przetargach w 2003 roku (mln PLN)

Wykres 3. Rentowność do wykupu obligacji zerokuponowych na przetargach w 2003 roku

2.1.1.3.2. Sprzedaż benchmarkowych 5-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku

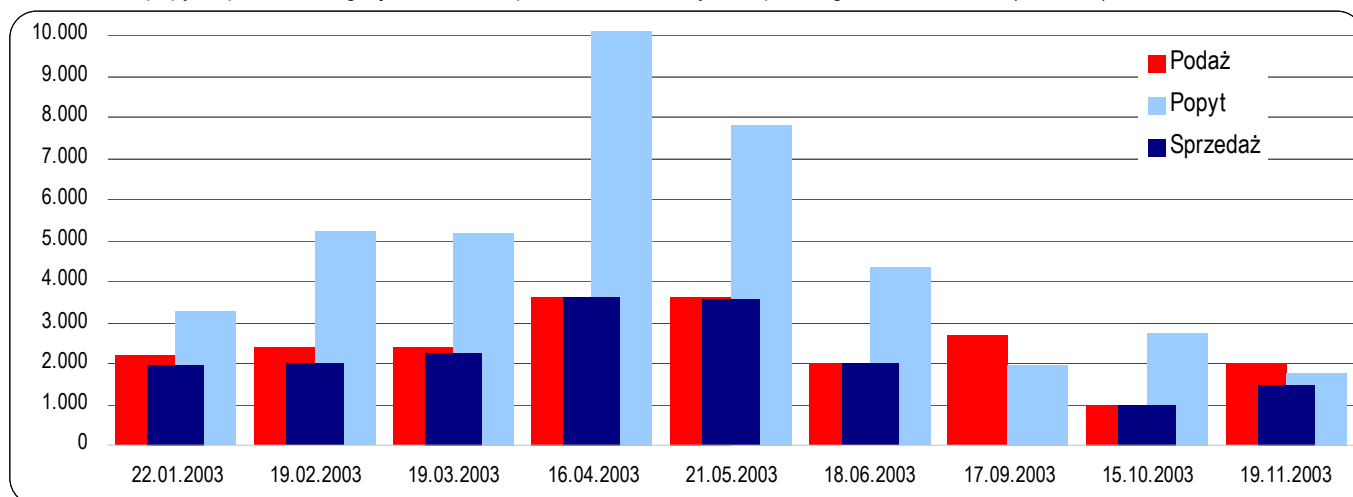
Przetargi obligacji 5-letnich odbywają się w trzecią środę miesiąca a ich rozliczenie następuje 24 dnia danego miesiąca. W 2003 roku kontynuowano rozpoczętą w 2002 roku sprzedaż obligacji serii PS0608. Dążąc do wzrostu płynności poszczególnych serii na rynku wtórnym oraz pragnąc przybliżyć rynek krajowych SPW do standardów panujących na europejskich rynkach finansowych sprzedaż obligacji PS0608 zakończono po osiągnięciu przez emisję wartości na poziomie 5 mld euro. W listopadzie nastąpiło ponowne otwarcie emisji obligacji serii DS0509 (pierwotnie oferowanej jako obligacja dziesięcioletnia), która w 2004 roku przejęła rolę 5-letniego benchmarku.

Tabela 5. Wyniki przetargów 5-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku (mln PLN)

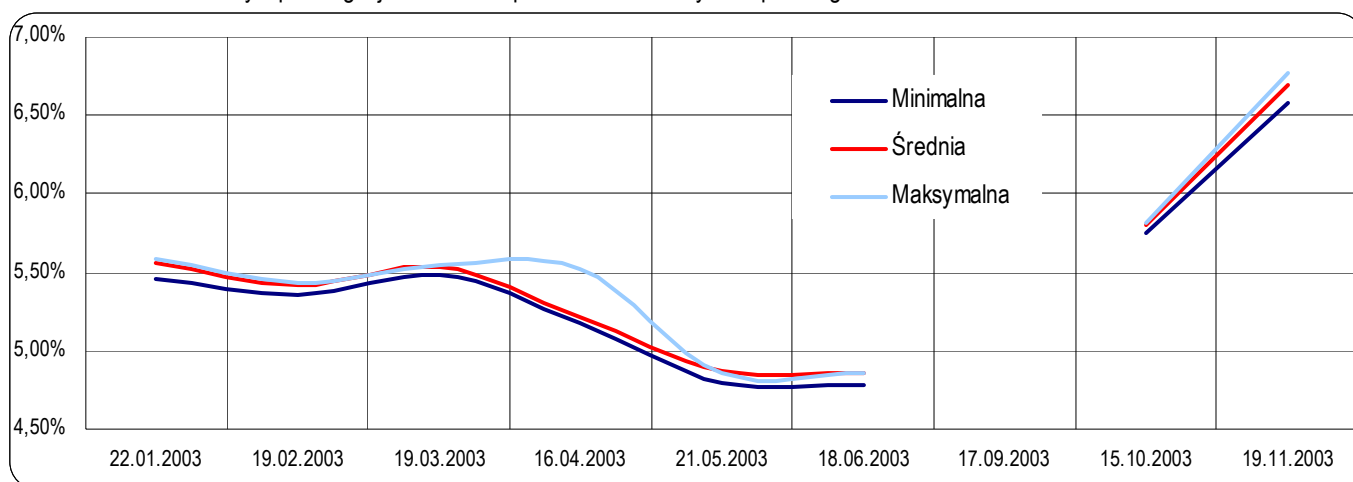
Data aukcji	Seria	Kupon	Data rozliczenia	Podaż	Popyt	Sprzedaż	Rentowność minimalna	Rentowność średnia	Rentowność maksymalna		
22.01.2003	PS0608	5,75%	24.01.2003	2.200,00	3.272,07	1.959,07	5,453%	5,559%	5,583%		
19.02.2003			24.02.2003	2.000,00	5.222,68	2.000,00	5,349%	5,420%	5,427%		
20.02.2003*			24.02.2003	400,00	0,00	0,00	-	-	-		
19.03.2003			24.03.2003	2.400,00	5.174,76	2.236,76	5,486%	5,536%	5,544%		
16.04.2003			24.04.2003	3.000,00	11.411,00	3.000,00	5,180%	5,218%	5,523%		
17.04.2003*			24.04.2003	600,00	7.200,00	600,00	5,218%	5,218%	5,218%		
21.05.2003			24.05.2003	3.000,00	7.241,30	3.000,00	4,790%	4,869%	4,861%		
22.05.2003*			24.05.2003	600,00	555,00	555,00	4,869%	4,869%	4,869%		
18.06.2003			24.06.2003	2.000,00	4.356,83	2.000,00	4,776%	4,851%	4,863%		
17.09.2003			24.09.2003	2.700,00	1.933,30	0,00	-	-	-		
15.10.2003			24.10.2003	1.000,00	2.725,00	1.000,00	5,753%	5,805%	5,810%		
19.11.2003			DS0509	6,00%	24.11.2003	2.000,00	1.765,50	1.485,50	6,574%	6,689%	6,774%
RAZEM			-	-	-	21.900,00	50.857,43	17.836,33	-	-	-

* - przetarg uzupełniający

Wykres 4. Podaż, popyt i sprzedaż obligacji 5-letnich o oprocentowaniu stałym na przetargach w 2003 roku (mln PLN)

Wykres 5. Rentowność do wykupu obligacji 5-letnich o oprocentowaniu stałym na przetargach w 2003 roku

2.1.1.3.3. Sprzedaż 10-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku

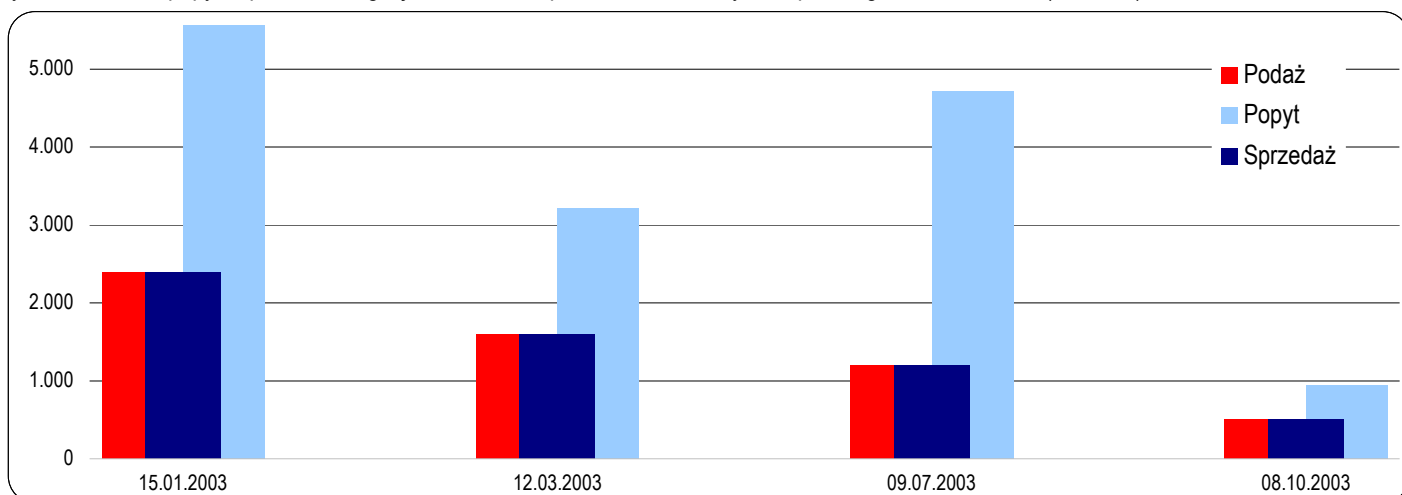
W 2003 roku Ministerstwo Finansów kontynuowało rozpoczętą w 2002 roku sprzedaż obligacji serii DS1013. Analogicznie jak w przypadku obligacji 5-letnich sprzedaż obligacji serii DS1013 będzie trwała do osiągnięcia przez emisję równowartości 5 mld euro.

Tabela 6. Wyniki przetargów 10-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku (mln PLN)

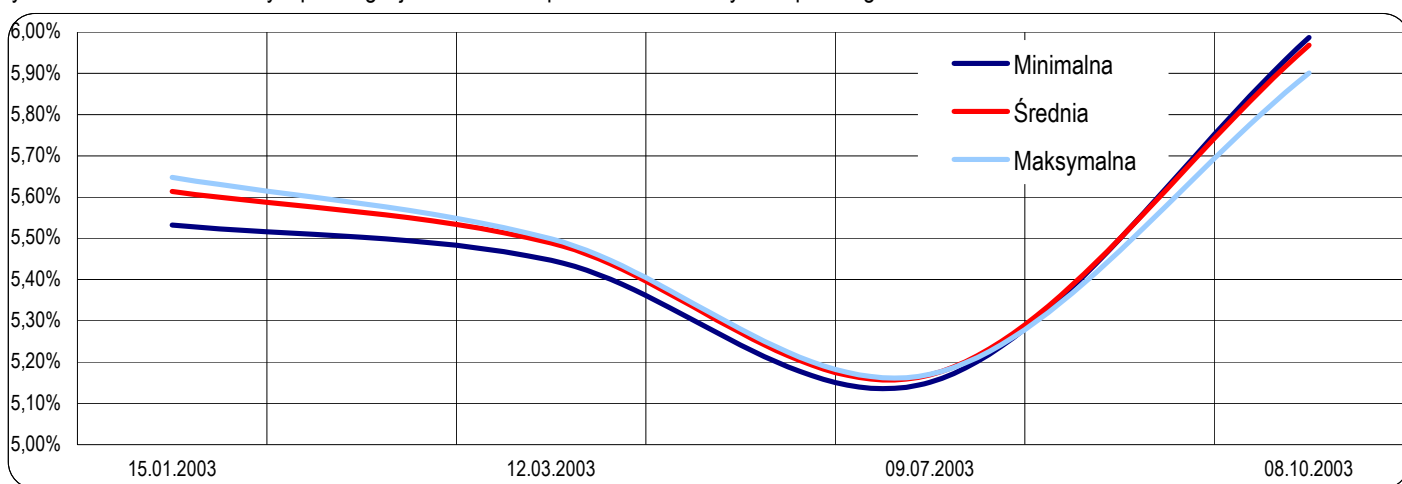
Data aukcji	Seria	Kupon	Data rozliczenia	Podaż	Popyt	Sprzedaż	Rentowność minimalna	Rentowność średnia	Rentowność maksymalna
15.01.2003	DS1013	5,00%	24.01.2003	2.000,00	4.623,50	2.000,00	5,532%	5,614%	5,648%
16.01.2003*			24.01.2003	400,00	1.462,00	400,00		5,614%	
12.03.2003			24.03.2003	1.600,00	3.215,96	1.600,00	5,447%	5,489%	5,499%
09.07.2003			24.07.2003	1.000,00	3.039,00	1.000,00	5,151%	5,169%	5,171%
10.07.2003*			24.07.2003	200,00	1.675,00	200,00		5,169%	
08.10.2003			24.10.2003	500,00	950,45	500,00	5,987%	5,968%	5,901%
RAZEM:			-	-	-	5.700,00	14.965,91	5.700,00	-

* - przetarg uzupełniający

Wykres 6. Podaż, popyt i sprzedaż obligacji 10-letnich o oprocentowaniu stałym na przetargach w 2003 roku (mln PLN)

Wykres 7. Rentowność do wykupu obligacji 10-letnich o oprocentowaniu stałym na przetargach w 2003 roku

2.1.1.3.4. Sprzedaż 20-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w 2003 roku

Na 2003 rok Ministerstwo Finansów zaplanowało 2 przetargi obligacji 20-letniej o oprocentowaniu stałym (seria **WS0922**). Na pierwszym lutym przetargu Minister Finansów nie zdecydował się na przyjęcie żadnej oferty. Natomiast drugi, zaplanowany na wrzesień przetarg został odwołany ze względu na niekorzystną sytuację rynkową. Podobnie jak w przypadku pozostałych typów obligacji stałokuponowych emisja papierów serii WS0922 będzie prowadzona do momentu osiągnięcia równowagi 5 mld Euro.

Tabela 7. Wyniki przetargu 20-letnich obligacji o oprocentowaniu stałym w roku 2003 (mln PLN)

Data aukcji	Seria	Kupon	Data rozliczenia	Podaż	Popyt	Sprzedaż	Rentowność minimalna	Rentowność średnia	Rentowność maksymalna
12.02.2003	WS0922	0,0575	23.02.2003	1.000,00	923,90	0,00	-	-	-

2.1.1.4. Przetargi zamiany obligacji skarbowych

W 2003 roku przeprowadzono 12 przetargów zamiany obligacji.

Operacja zamiany obligacji (ang. switching operation) polega na odkupie jednej serii obligacji przed terminem zapadalności, przy czym rozliczenie transakcji dokonywane jest poprzez wydanie dotychczasowemu posiadaczowi odkupywanego papieru, obligacji innej serii - odkupione papiery podlegają umorzeniu. Wśród celów przyświecających wprowadzeniu tego typu operacji przez Ministerstwo Finansów można wymienić między innymi: ograniczanie ryzyka refinansowania długu, powiększanie wartości emisji obligacji "benchmarkowych", zamykanie niewielkich oraz mało płynnych emisji obligacji rynkowych i nierynkowych, a także zarządzanie ryzykiem stopy procentowej.

Przetargi zamiany obligacji organizowane są przez Narodowy Bank Polski. Podobnie jak w przypadku przetargów sprzedaży obligacji skarbowych w przetargach zamiany mogą brać udział DSPW, inwestorzy nie posiadający tego statusu chcąc dokonać zamiany obligacji muszą skorzystać z ich pośrednictwa.

Na dwa dni przed terminem aukcji około godziny 12.00 Ministerstwo Finansów publikuje na stronach internetowych oraz w sieci informacyjnej Reuters szczegółowy komunikat o mającym się odbyć przetargu zamiany.

Na dzień przed aukcją zamiany około godziny 15.00 Minister Finansów informuje rynek o wysokości cen "czystych" obligacji odkupywanych bądź sprzedawanych.

Oferty zamiany są składane do NBP do godziny 11.00 w dniu przetargu. Po terminie składania ofert Minister Finansów określa przyjętą cenę przetargową dla obligacji o danym terminie wykupu. Wyniki przetargu zamiany są publikowane około godziny 14.00 w dniu przetargu.

Tabela 8. Wyniki przetargów zamiany obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

Data przetargu	Obligacje odkupywane					Obligacje sprzedawane			Data przetargu	Obligacje odkupywane					Obligacje sprzedawane		
	Seria	Data wykupu	Podaż	Popyt	Odkup	Seria	Data wykupu	Sprzedaż		Seria	Data wykupu	Podaż	Popyt	Odkup	Seria	Data wykupu	Sprzedaż
28.01.2003	OS0203	12.02.2003	1000,000	140,452	-	OK1204	12.12.2004	-	25.06.2003	OK0803	21.08.2003	1000,000	753,222	39,190	PS0608	24.06.2008	37,514
	OS0203	12.02.2003		109,361	-	PS0608	24.06.2008	-		OK0803	21.08.2003		57,067	23,298	WS0922	23.09.2022	20,898
	OK0403	21.04.2003	1000,000	205,735	-	PS0608	24.06.2008	-		OS1003	12.10.2003	1000,000	19,680	4,680	PS0608	24.06.2008	4,982
	OK0403	21.04.2003		46,709	-	DS1013	24.10.2013	-		OS1003	12.10.2003		38,061	3,352	WS0922	23.09.2022	3,349
	CK0403	22.04.2003	1000,000	101,017	-	PS0608	24.06.2008	-		OK1203	21.12.2003	1000,000	119,891	29,000	PS0608	24.06.2008	27,309
	CK0403	22.04.2003		20,900	20,900	DS1013	24.10.2013	23,641		OK1203	21.12.2003		101,172	29,307	WS0922	23.09.2022	25,906
	OS0603	12.06.2003	1000,000	118,773	-	PS0608	24.06.2008	-		PS0205	12.02.2005	1000,000	20,000	-	OK0405	12.04.2005	-
	OS0603	12.06.2003		-	-	DS1013	24.10.2013	-		PS0205	12.02.2005		52,095	-	PS0608	24.06.2008	-
	OK0803	21.08.2003	1000,000	73,815	-	PS0608	24.06.2008	-		PS0205	12.02.2005	1000,000	252,000	-	WS0922	23.09.2022	-
	OK0803	21.08.2003		-	-	DS1013	24.10.2013	-		PS0605	12.06.2005		582,845	-	PS0608	24.06.2008	-
26.02.2003	OK0403	21.04.2003	1000,000	324,836	215,417	PS0608	24.06.2008	202,079	PS0605	12.06.2005	1000,000	23,751	-	WS0922	23.09.2022	-	
	OK0403	21.04.2003		377,730	339,730	DS1013	24.10.2013	346,784	PS0605	12.06.2005		274,078	-	PS0608	24.06.2008	-	
	CK0403	22.04.2003	1000,000	41,930	-	PS0608	24.06.2008	-	PS1005	12.10.2005	1000,000	-	-	WS0922	23.09.2022	-	
	CK0403	22.04.2003		218,600	218,600	DS1013	24.10.2013	245,589	PS1005	12.10.2005		-	-	WS0922	23.09.2022	-	
	OS0603	12.06.2003	1000,000	110,000	100,000	PS0608	24.06.2008	104,279	PS0205	12.02.2005	1000,000	823,539	-	OK0405	12.04.2005	-	
	OS0603	12.06.2003		198,618	198,618	DS1013	24.10.2013	225,262	OS1003	12.10.2003		1396,000	178,076	5,600	OK0805	12.08.2005	6,866
	OK0803	21.08.2003	1000,000	71,080	51,080	PS0608	24.06.2008	47,009	OK1203	21.12.2003	1000,000	312,719	240,676	OK0805	12.08.2005	261,048	
	OK0803	21.08.2003		321,647	321,647	DS1013	24.10.2013	322,156	PS0605	12.06.2005		459,464	-	OK0805	12.08.2005	-	
26.03.2003	OK0403	21.04.2003	1000,000	778,903	25,000	PS0608	24.06.2008	23,580	OK1203	21.12.2003	1000,000	281,080	61,288	PS0608	24.06.2008	61,747	
	CK0403	22.04.2003		123,673	-	PS0608	24.06.2008	-	OS0204	12.02.2004		457,853	198,000	PS0608	24.06.2008	217,854	
	OS0603	12.06.2003	1000,000	135,461	20,000	PS0608	24.06.2008	20,959	OK0404	21.04.2004	1000,000	280,300	30,300	PS0608	24.06.2008	29,994	
	OK0803	21.08.2003		60,124	6,000	PS0608	24.06.2008	5,553	PK0704	22.07.2004		88,809	88,809	OK0805	12.08.2005	103,000	
23.04.2003	OS0603	12.06.2003	1000,000	585,339	104,734	PS0608	24.06.2008	108,480	OK1203	21.12.2003	1000,000	790,359	711,471	PS0608	24.06.2008	719,895	
	OS0603	12.06.2003		98,623	98,623	DS1013	24.10.2013	110,642	OK1203	21.12.2003		60,977	60,977	DS1013	24.10.2013	69,601	
	OK0803	21.08.2003	1000,000	597,848	18,358	PS0608	24.06.2008	16,789	OS0204	12.02.2004	1000,000	163,150	86,252	PS0608	24.06.2008	95,176	
	OK0803	21.08.2003		2,491	2,491	DS1013	24.10.2013	2,468	OS0204	12.02.2004		33,840	23,840	DS1013	24.10.2013	29,728	
	OK1203	21.12.2003	1000,000	558,419	70,993	PS0608	24.06.2008	63,806	OK0404	21.04.2004	1000,000	307,554	282,554	PS0608	24.06.2008	280,553	
	OK1203	21.12.2003		129,278	75,278	DS1013	24.10.2013	73,334	OK0404	21.04.2004		-	-	DS1013	24.10.2013	-	
DK0809	22.08.2009	1000,000	1166,490	-	DS1110	24.11.2010	-	OS0604	12.10.2004	1000,000	83,909	63,909	PS0608	24.06.2008	69,162		
28.05.2003	OS0603	12.06.2003	1000,000	22,327	-	PS0608	24.06.2008	-	OS0604	12.10.2004	1000,000	13,909	13,909	DS1013	24.10.2013	16,996	
	OS0603	12.06.2003		229,800	229,800	DS1013	24.10.2013	251,044	OK0804	21.08.2004		412,951	235,151	PS0608	24.06.2008	228,930	
	OK0803	21.08.2003	1000,000	333,254	331,604	PS0608	24.06.2008	300,000	OK0804	21.08.2004	1000,000	10,000	-	DS1013	24.10.2013	-	
	OK0803	21.08.2003		366,056	38,866	DS1013	24.10.2013	37,517	OK1203	21.12.2003		542,729	326,711	OK0406	12.04.2006	380,948	
	OK1203	21.12.2003	1000,000	241,066	100,890	PS0608	24.06.2008	89,835	OK1203	21.12.2003	1000,000	309,976	168,976	DS1013	24.10.2013	195,354	
	OK1203	21.12.2003		575,612	175,612	DS1013	24.10.2013	166,965	OS0204	12.02.2004		275,772	173,053	OK0406	12.04.2006	220,288	
	DK0809	22.08.2009	1000,000	1352,959	508,000	DS1110	24.11.2010	511,892	OS0204	12.02.2004	1000,000	12,500	10,000	DS1013	24.10.2013	12,593	
	11.06.2003	PS0205	12.02.2005	1000,000	103,000	18,000	OK0405	12.04.2005	21,285	OK0404	21.04.2004	1000,000	242,685	180,000	OK0406	12.04.2006	206,005
PS0205		12.02.2005	93,860		-	PS0608	24.06.2008	-	OK0404	21.04.2004	54,000		50,000	DS1013	24.10.2013	56,693	
PS0205		12.02.2005	111,832	15,000	WS0922	23.09.2022	14,689										
PS0605		12.06.2005	1000,000	299,589	-	PS0608	24.06.2008	-									
PS0605		12.06.2005		220,788	83,000	WS0922	23.09.2022	80,489									
PS1005		12.10.2005	1000,000	288,459	-	PS0608	24.06.2008	-									
PS1005		12.10.2005		20,000	-	WS0922	23.09.2022	-									

2.2. Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych w sieci sprzedaży detalicznej

W 2003 roku w ofercie Ministerstwa Finansów skierowanej do nabywców indywidualnych znajdowały się następujące obligacje detaliczne:

- 2-letnie obligacje oszczędnościowe o oprocentowaniu stałym (serie **DOS**)
- 3-letnie obligacje o oprocentowaniu zmiennym (serie **TZ**)
- 4-letnie obligacje oszczędnościowe indeksowane stopą inflacji (serie **COI**)
- 5-letnie obligacje o oprocentowaniu stałym (serie **SP**)

Wartość nominalna jednej obligacji detalicznej wynosi 100 zł i umożliwia rozpoczęcie inwestycji w papiery rządowe osobom dysponującym relatywnie skromnymi funduszami. Do końca lipca 2003 roku sprzedaż obligacji detalicznych odbywała się poprzez sieć około 500 Punktów Obsługi Klienta (POK) funkcjonujących w oddziałach biur maklerskich wchodzących w skład konsorcjum zajmującego się sprzedażą i obsługą obligacji detalicznych. Za sprawne funkcjonowanie konsorcjum odpowiedzialność ponosił Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. Od dnia 1 sierpnia 2003 funkcję agenta emisji pełni PKO Bank Polski S.A. Docelowo obligacje detaliczne mają być sprzedawane w sieci około 1200 placówek, a ich nabycie jest również możliwe za pośrednictwem internetu oraz telefonu.

Bieżące informacje o obligacjach skarbowych dla inwestorów indywidualnych znajdują się na stronie: <http://www.obligacjeskarbowe.pl>.

Obligacje oszczędnościowe (serie **DOS** i **COI**) mogą być nabywane wyłącznie przez osoby fizyczne. Instrumenty te nie są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie (GPW), mogą natomiast być przedstawiane emitentowi do przedterminowego wykupu. Odsetki od obligacji dwuletnich (serie **DOS**) oraz czteroletnich (serie **COI**) wyemitowanych do końca lipca 2003 roku podlegają rocznej kapitalizacji i są stawiane do dyspozycji inwestora w momencie wykupu (lub przedterminowego wykupu). Odsetki od obligacji czteroletnich emitowanych od sierpnia 2003 roku wypłacane są co roku na koniec okresu odsetkowego. Sprzedaż każdej serii papierów oszczędnościowych trwa przez jeden miesiąc.

Trzyletnie obligacje o oprocentowaniu zmiennym (serie **TZ**) przynoszą posiadaczowi dochód, którego wysokość zależy od rynkowych stóp procentowych. Oprocentowanie poszczególnych kuponów serii emitowanych do końca lipca jest zmienne i zależy od rentowności 13-tygodniowych bonów skarbowych, a odsetki od tych serii wypłacane są co 3 miesiące. Oprocentowanie poszczególnych kuponów serii emitowanych od 1 sierpnia 2003 roku jest zmienne i zależy od sześciomiesięcznej stopy WIBOR, a odsetki od tych serii wypłacane są co 6 miesięcy.

Pięcioletnie obligacje o oprocentowaniu stałym (serie **SP**) przynoszą inwestorowi stały roczny dochód. Sprzedaż nowych serii obligacji serii **TZ** oraz **SP** trwa przez trzy miesiące i w odróżnieniu od obligacji oszczędnościowych papiery te mogą być przedmiotem obrotu na GPW.

Plik zawierający wyniki sprzedaży obligacji skarbowych w sieci sprzedaży detalicznej znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: http://www.mf.gov.pl/files/dlug_publiczny/obligacje_hurtowe/pliki_do_pobrania/obligacjedetaliczne.exe

Tabela 9. Sprzedaż obligacji detalicznych w 2003 roku (mln PLN)

Typ obligacji	Podaż	Sprzedaż nominal	Sprzedaż kapital
2-letnie oszczędnościowe	7.200,00	3.896,43	3.896,42
3-letnie o oprocentowaniu zmiennym	5.000,00	939,18	926,23
4-letnie oszczędnościowe	1.800,00	106,0272	106,03
5-letnie o oprocentowaniu stałym	2.500,00	318,29	315,51
RAZEM	16.500,00	5.259,93	5.244,19

Tabela 10. Sprzedaż obligacji detalicznych o zmiennym oprocentowaniu w 2003 roku (mln PLN)

Obligacja	Okres sprzedaży		Podaż	Sprzedaż		Cena (PLN)	
	początek	koniec		zamiana	sieć	zamiany	emisyjna
TZ1105*	04.11.2002	31.01.2003	1.000	-	15,55	99,00	99,50
TZ0206	03.02.2003	30.04.2003	1.000	133,71	111,56	99,00	99,50
TZ0506	05.05.2003	31.07.2003	1.000	120,30	101,79	99,00	99,50
TZ0806	01.08.2003	31.10.2003	1.000	0,00	363,30	-	97,50
TZ1106**	03.11.2003	31.01.2004	1.000	0,00	92,95	-	99,9/99,5
RAZEM			5.000	254,0144	685,1653		
COI0107	02.01.2003	31.01.2003	150	-	8,61	-	100,00
COI0207	03.02.2003	28.02.2002	150	-	15,14	-	100,00
COI0307	03.03.2003	31.03.2003	150	-	4,67	-	100,00
COI0407	01.04.2003	30.04.2003	150	-	4,61	-	100,00
COI0507	05.05.2003	31.05.2003	150	-	5,57	-	100,00
COI0607	02.06.2003	30.06.2003	150	-	3,97	-	100,00
COI0707	01.07.2003	31.07.2003	150	-	6,11	-	100,00
COI0807	01.08.2003	30.08.2003	150	-	27,01	-	100,00
COI0907	01.09.2003	30.09.2003	150	-	10,60	-	100,00
COI1007	01.10.2003	31.10.2003	150	-	7,81	-	100,00
COI1107	03.11.2003	29.11.2003	150	-	5,94	-	100,00
COI1207	01.12.2003	31.12.2003	150	-	6,00	-	100,00
RAZEM	-	-	1.800	-	106,0272	-	-

* sprzedaż w okresie od 1 stycznia 2003 do 31 stycznia 2003

** sprzedaż w okresie od 3 listopada 2003 do 31 grudnia 2003

Tabela 11. Sprzedaż obligacji detalicznych o stałym oprocentowaniu w 2003 roku (mln PLN)

Obligacja	Okres sprzedaży		Podaż	Sprzedaż	Cena emisyjna (PLN)			Oprocentowanie
	początek	koniec			I m-c sprzedaży	II m-c sprzedaży	III m-c sprzedaży	
DOS0106	02.01.2003	31.01.2003	500	139,54	100,00			5,50%
DOS0206	03.02.2003	28.02.2003	500	161,89	100,00			5,50%
DOS0306	03.03.2003	31.03.2003	500	123,70	100,00			5,50%
DOS0406	01.04.2003	30.04.2003	500	153,33	100,00			5,50%
DOS0506	05.05.2003	31.05.2003	500	200,70	100,00			5,25%
DOS0606	02.06.2003	30.06.2003	500	136,75	100,00			4,75%
DOS0706	01.07.2003	31.07.2003	500	140,25	100,00			4,75%
DOS0806	01.08.2003	30.08.2003	500	432,35	100,00			4,75%
DOS0906	01.09.2003	30.09.2003	500	367,47	100,00			4,75%
DOS1006	01.10.2003	31.10.2003	500	236,73	100,00			4,75%
DOS1106	03.11.2003	29.11.2003	700	595,56	100,00			5,40%
DOS1206	01.12.2003	31.12.2003	1.500	1.208,14	100,00			6,00%
RAZEM:	-		7.200	3.896,4192				
					I m-c sprzedaży	II m-c sprzedaży	III m-c sprzedaży	
SP1207*	02.12.2002	28.02.2003	500	68,48	99,50	100,00	100,5	5,5%
SP0308	03.03.2003	31.05.2003	500	150,00	98,50	98,50	98,50	5,0%
SP0608	02.06.2003	31.07.2003	500	34,70	99,00	99,00	-	4,5%
SP0908	01.09.2003	29.11.2003	500	20,43	97,25/96,00***	96,00/95,00****	95,00	4,5%
SP1208**	01.12.2003	28.02.2004	500	44,68	99,90	99,90	99,90	6,5%
RAZEM:			2.500	318,2922				

* sprzedaż od 1 stycznia 2003 do 28 lutego 2003

** sprzedaż od 1 grudnia 2003 do 31 grudnia 2003

***cena 96,00 obowiązywała od 24 września 2003 do 24 października 2003

****cena 95,00 obowiązywała od 24 października 2003 do 29 listopada 2003

2.3. Sprzedaż Skarbowych Papierów Wartościowych na rynku międzynarodowym

Jednym z głównych celów sprzedaży polskich obligacji na rynkach zagranicznych jest ugruntowanie pozycji Polski na międzynarodowym rynku finansowym jako emitenta godnego zaufania. Znaczenie tych emisji jest również istotne z punktu widzenia finansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa.

Obecność Polski na rynku międzynarodowym pozwala na dywersyfikację źródeł finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz umożliwia dostęp do zagranicznych inwestorów instytucjonalnych posiadających poważne zasoby finansowe. Ponadto zagraniczne emisje polskich papierów rządowych stanowią punkt odniesienia (tzw. benchmark) dla polskich banków i przedsiębiorstw plasujących własne emisje instrumentów dłużnych na rynku międzynarodowym.

2.3.1. Klasyczne emisje Skarbowych Papierów Wartościowych na rynku międzynarodowym

Emisje obligacji przeznaczonych na rynki zagraniczne organizowane są przez konsorcja zagranicznych instytucji finansowych, złożone z liczących się na rynku międzynarodowym banków inwestycyjnych. Minister Finansów wybiera w drodze konkursu kierownika (-ów) konsorcjum, którego podstawowym obowiązkiem jest uplasowanie obligacji na rynku. Instytucje wchodzące w skład konsorcjum gwarantują sprzedaż papierów – do ich zadań należy zebranie w drodze bezpośrednich kontaktów z potencjalnymi inwestorami zamówień na obligacje danej emisji. Na podstawie uzyskanych w ten sposób informacji dokonywana jest wycena papierów, co w przypadku emisji na rynku międzynarodowym oznacza ustalenie marży ponad rentowność instrumentów benchmarkowych na danym rynku o zbliżonym terminie zapadalności. Wysokość premii odzwierciedla poziom ryzyka związanego z inwestowaniem w papiery danego emitenta.

W 2003 roku Ministerstwo Finansów przeprowadziło 7 emisji obligacji na rynkach zagranicznych. Szczegóły emisji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Obligacje zagraniczne wyemitowane na rynek międzynarodowy w 2003 roku

	4,5% obligacja nominowana w EUR o terminie wykupu w 2013 r.	4,5% obligacja nominowana w EUR o terminie wykupu w 2013 r. (ponowne otwarcie)	0,84% obligacja nominowana w JPY o terminie wykupu w 2010 r.	3ME+0,125% obligacja nominowana w EUR o terminie wykupu w 2006r.	5,25% obligacja nominowana w USD o terminie wykupu w 2014 r.	6M USD Libor + 0,325% obligacja nominowana w USD o terminie wykupu w 2010
Data emisji	05.02.2003	23.05.2003	9.07.2003	18.09.2003	29.10.2003	18.12.2003
Zapadalność	05.02.2013	05.02.2013	9.07.2010	18.09.2006	15.01.2014	18.12.2010
Wartość emisji/	1500 mln EUR	800 mln EUR	25000 mln JPY	500 mln EUR	1000 mln USD	400 mln USD
Cena emisyjna (%)	98,993/98,744*	99,733	100	99,868	99,871	99,73
Oprocentowanie w skali roku (%)	stałe 4,5%	stałe 4,5%	Stałe 0,84%	Zmienne 3M Euribor + 0,125%	Stałe 5,25%	Zmienne 6M USD Libor + 0,325%
Częstotliwość placonych odsetek	rocznie	rocznie	półrocznie	kwartalnie	półrocznie	półrocznie
Rentowność w dniu emisji	4,628/4,660%	4,532%	0,84%		5,264%	
Rynek plasowania emisji	Euro	Euro	Samurai	Euro	Globalny	Private placement
Rejestracja	Gielda w Luksemburgu	Gielda w Luksemburgu		Gielda w Luksemburgu	Gielda w Luksemburgu Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych	
Kierownik konsorcjum emisyjnego	Deutsche Bank JP Morgan	Deutsche Bank JP Morgan	Daiwa Mizuho	Dresdner Kleinwort Wasserstein	Citigroup Morgan Stanley	PEKAO SA

* - emisja została wyceniona osobno dla kwoty 1250 oraz 250 mln EUR

Tabela 13. Obligacje zagraniczne wyemitowane na rynek międzynarodowy do końca 2002 roku

	7,75% obligacja nominowana w USD o terminie wykupu 2000 r.	6,125% obligacja nominowana w DEM o terminie wykupu 2001 r.	7,125% obligacja nominowana w USD o terminie wykupu 2004 r.	7,75% obligacja nominowana w USD o terminie wykupu 2017 r.	6% obligacja nominowana w EUR o terminie wykupu 2010 r.	5,5% obligacja nominowana w EUR o terminie wykupu 2011 r.	5,5% obligacja nominowana w EUR o terminie wykupu 2012 r.	6,25% obligacja nominowana w USD o terminie wykupu 2012 r.	5,625% obligacja nominowana w GBP o terminie wykupu 2010
Data emisji	13.07.1995 r.	31.07.1996 r.	01.07.1997 r.	01.07.1997 r.	22.03.2000r.	14.02.2001r.	12.03.2002	02.07.2002	18.11.2002
Zapadalność	13.07.2000 r.	31.07.2001 r.	01.07.2004 r.	01.07.2017 r.	22.03.2010r.	14.02.2011r.	12.03.2012	03.07.2012	18.11.2010
Wartość emisji/ wartość zadłużenia na koniec 2001 roku	250 mln USD/wykupione w lipcu 2000r.	250 mln DEM/wykupione w lipcu 2001 r.	300 mln USD	100 mln USD	600 mln EUR	1000 mln EUR (750 + 250**)	750 mln EUR	1400 mln USD (1000 + 400)	400 mln
Cena emisyjna (%)	99,967	101,777	99,491	99,299	98,300	98,950 / 100,902*	98,320	99,209 / 106,00*	99,060
Oprocentowanie w skali roku (%)	stałe 7,75%	stałe 6,125%	stałe 7,125%	stałe 7,75%	stałe 6,0%	Stałe 5,5%	Stałe 5,5%	Stałe 6,25%	Stałe 5,625%
Częstotliwość placonych odsetek	półrocznie	rocznie	półrocznie	półrocznie	rocznie	rocznie	rocznie	półrocznie	rocznie
Marża ponad notowania instrumentów bazowych na dzień emisji	185 pb	65 pb	75 pb	100 pb	82 pb	80pb / 74 pb*	75 pb	158pb / 150,3*	115
Rynek plasowania emisji	Euro+144a	Euro	Yankee	Yankee	Euro	Euro	Euro	Global	Euro
Rejestracja	Gielda w Luksemburgu	Gielda we Frankfurcie nad Menem	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych	Gielda w Luksemburgu -	Gielda w Luksemburgu i we Frankfurcie nad Menem	Gielda w Luksemburgu	Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych + Gielda w Luksemburgu	Gielda w Luksemburgu
Kierownik konsorcjum emisyjnego	JP Morgan	Deutsche Morgan Grenfell, Credit Suisse First Boston	J.P. Morgan	J.P. Morgan	BNP Paribas, Credit Suisse First Boston	Deutsche Bank, Merrill Lynch* International	CSFB SSSB	JP Morgan SSSB	UBS Warburg

*wylącznie kierownik emisji podstawowej na 750 mln EUR

** reopening (dodatkowa emisja w ramach sprzedawanej wcześniej obligacji)

2.3.2. Polskie obligacje Brady'ego

Emisja polskich obligacji Brady'ego nastąpiła w ramach realizacji porozumienia z bankami komercyjnymi, zrzeszonymi w tzw. Klubie Londyńskim. Obligacje zostały wyemitowane w dniu 27 października 1994 roku i obejmowały 6 typów instrumentów różniących się między sobą szczegółami konstrukcji. Łączna wartość emisji sięgnęła 8,0 mld USD. Zadłużenie na koniec 2003 roku wynosiło 1.193,2 mln USD. W roku tym wykupiono przed terminem całość pozostających obligacji typu PDI w kwocie 1.089,2 mln USD oraz obligacje DCB o wartości nominalnej 393,0 mln USD.

Tabela 14. Polskie obligacje Brady'ego

	Collateralized Discount Bonds (Zabezpieczone obligacje dyskontowe)	Collateralized Par Bonds (Zabezpieczone obligacje parytetowe)	Collateralized RSTA Bonds (Zabezpieczone obligacje z tyt.kredytów rewolwingowych)	PDI Bonds (Obligacje za zalegie odsetki)	DCB Bonds (Obligacje z tytułu konwersji zadłużenia)	New Money Bonds (Obligacje na nowe kredyty)
Data emisji	27.10.1994 r.	27.10.1994 r.	27.10.1994 r.	27.10.1994 r.	27.10.1994 r.	27.10.1994 r.
Wartość emisji	2.968,2 mln USD	934,7 mln USD	894,4 mln USD	2.673,6 mln USD	393,0 mln USD	137,6 mln USD
Skrótowa nazwa obligacji	Discount	Par	RSTA	PDI	DCB	NMB
Sposób oprocentowania	6-miesięczny LIBOR + marża 13/16%	rosnące od 2,75% do 5%; na koniec 2001 r. 3,75%	rosnące od 2,75% do 5%; na koniec 2001 r. 4,5%	rosnące od 3,25% do 7%; na koniec 2001 r. 6,0%	rosnące od 4,5% do 7,5%; na koniec 2001 r. 6,0%	6-miesięczny LIBOR + marża 13/16%
Ostateczny termin zapadalności	30 lat	30 lat	30 lat	20 lat	25 lat	15 lat
Splata kapitału	jednorazowo przy wykupie	jednorazowo przy wykupie	jednorazowo przy wykupie	w 27 rosnących ratach z 7-letnim okresem karencji	w 11 rosnących ratach z 20-letnim okresem karencji	w 11 równych ratach z 10-letnim okresem karencji
Data wykupu	27.10.2024 r.	27.10.2024 r.	27.10.2024 r.	27.10.2014 r. (ostatnia rata)	27.10.2019 r. (ostatnia rata)	27.10.2009 r. (ostatnia rata)
Częstotliwość płaconych odsetek	półrocznie	półrocznie	półrocznie	półrocznie	półrocznie	półrocznie
Wartość zadłużenia na koniec 2003 r.	0*	744,7 mln USD	448,6 mln USD	0*	0*	0*
Rejestracja na rynku wtórnym	Giełda w Luksemburgu	Giełda w Luksemburgu	Giełda w Luksemburgu	Giełda w Luksemburgu	Giełda w Luksemburgu	Giełda w Luksemburgu

* Obligacje przedterminowo wykupione

2.4. Emisje specjalne Skarbowych Papierów Wartościowych

Poza opisanymi w poprzednich punktach rodzajami Skarbowych Papierów Wartościowych Minister Finansów emituje również instrumenty dłużne w celu zamiany istniejących zobowiązań. Cechą szczególną tych emisji jest brak rynku pierwotnego, którego rolę spełnia pierwotna alokacja obligacji.

2.4.1. Emisja obligacji skarbowych przeznaczonych na konwersję zobowiązań Skarbu Państwa wobec Narodowego Banku Polskiego

W dniu 19 lipca 1999 roku została podpisana umowa pomiędzy Narodowym Bankiem Polskim a Ministrem Finansów w sprawie konwersji zadłużenia nierynkowego pozostającego w portfelu banku centralnego na rynkowe skarbowe papiery wartościowe. W jej wyniku NBP stał się posiadaczem pięciu rodzajów obligacji skarbowych o parametrach zbliżonych do istniejących na krajowym rynku skarbowych papierów wartościowych. Łączna wartość nominalna obligacji wyemitowanych w ramach operacji konwersji długu w NBP wyniosła 16.439 mln PLN.

Charakterystyka wydanych Narodowemu Bankowi Polskiemu papierów przedstawiała się następująco:

- KO0402 - termin wykupu 29.04.2002; wartość nominalna 4.133,9 mln PLN; obligacja zero-kuponowa,
- TK1202 - termin wykupu 22.12.2002; wartość nominalna 3.076,3 mln PLN; kupon roczny 10,0%;
- CK0403 - termin wykupu 22.04.2003; wartość nominalna 3.076,3 mln PLN; kupon roczny 10,0%;
- PK0704 - termin wykupu 22.07.2004; wartość nominalna 3.076,3 mln PLN; kupon roczny 8,5%;
- DK0809 - termin wykupu 22.08.2009; wartość nominalna 3.076,3 mln PLN; kupon roczny 6,0%.

Obligacje "konwersyjne" były wykorzystywane przez NBP w ramach bezwarunkowych operacji otwartego rynku nakierowanych na trwałe ograniczenie nadpłynności systemu bankowego w dłuższym horyzoncie. Łączną wartość pochodzących z konwersji papierów odsprzedanych przez bank centralny uczestnikom rynku finansowego w latach 2000-2003 przedstawia tabela 15.

W dniu 31 grudnia 2001 roku Minister Finansów zawarł z Narodowym Bankiem Polskim umowę, na podstawie której pozostające w portfelu banku centralnego papiery serii KO0402 o wartości nominalnej 1.948,9 mln PLN zostały zamienione na obligacje serii KK1002 o terminie wykupu w dniu 12 października 2002 roku. Wartość nowej serii obligacji przekazanych NBP wyniosła 1.820,8 mln PLN – papiery te zostały w dniu 9 stycznia 2002 r. zasymilowane z rynkową obligacją OS1002 charakteryzującą się identycznymi terminem wykupu, kuponem i prawami z papierów.

W 2003 roku NBP sprzedał bankom wszystkie będące w jego posiadaniu obligacje konwersyjne o wartości nominalnej 15,13 mld PLN. Tym samym stan zadłużenia z tytułu obligacji konwersyjnych wobec NBP na koniec 2003 r. wyniósł 0 PLN.

Tabela 15. Wartość obligacji "konwersyjnych" odsprzedanych przez NBP w ramach aukcji bezwarunkowej sprzedaży (mln PLN)

Seria Rok	KO0402	OS1002	TK1202	CK0403	PK0704	DK0809	RAZEM
2000	853,00	0,00	354,00	343,00	171,00	501,00	2.222,00
2001	1.332,00	0,00	1.938,00	1.370,00	519,00	1.211,00	6.370,00
2002	0,00	639,00	784,27	1.363,27	1.475,00	1.038,00	5.299,53
2003	0,00	0,00	0,00	0,00	911,27	326,27	1237,53
RAZEM	2.185,00	639,00	3.076,27	3.076,27	3.076,27	3.076,27	15.126,06

2.4.2. Emisja obligacji skarbowych przeznaczonych na konwersję zobowiązań służby zdrowia

W grudniu 2001 roku zakończono, trwającą od września 1999 roku, operację obsługi wierzytelności wobec Skarbu Państwa, wynikających z nieuregulowanych zobowiązań ochrony zdrowia. Konwersji podlegały zobowiązania Skarbu Państwa, powstałe przed 31 grudnia 1998 roku, podjęte w zakresie ochrony zdrowia przez urzędy wojewódzkie, jednostki i zakłady budżetowe, a także publiczne zakłady opieki zdrowotnej przed ich usamodzielnieniem.

Ewidencja i weryfikacja zobowiązań, konwersja długów na obligacje skarbowe oraz operacje gotówkowego wykupu były realizowane przez Bank Handlowy w Warszawie S.A. działający na podstawie umowy zawartej z Ministrem Finansów w dniu 1 kwietnia 1999 roku.

Konwersja zobowiązań była prowadzona trzema metodami:

- w drodze bezpośrednich wykupów za gotówkę wierzytelności posiadanych przez bezpośrednich dostawców towarów i usług dla jednostek ochrony zdrowia;
- w drodze przetargów na wykup gotówkowy wierzytelności posiadanych przez bezpośrednich dostawców towarów i usług dla jednostek ochrony zdrowia;
- poprzez organizację przetargów na konwersję wierzytelności znajdujących się w posiadaniu sektora bankowego na skarbowe papiery wartościowe.

W wyniku operacji konwersji prowadzonych w latach 1999-2001 uregulowano przejęte przez Skarb Państwa zobowiązania ochrony zdrowia o łącznej wartości 8,4 mld PLN (wliczając w to spłacone we wrześniu 2000 roku ze środków budżetowych wierzytelności sektora bankowego w kwocie 0,8 mld PLN) - wartość nominalna obligacji wyemitowanych na ten cel wyniosła 8,5 mld PLN.

W 2003 roku podobnie jak w 2002 roku operacje związane z obligacjami skarbowymi przeznaczonymi na konwersję zobowiązań służby zdrowia ograniczały się do ostatecznej weryfikacji wartości skonwertowanych zobowiązań i związanych z tym procesem odpowiednich przesunięć na rachunkach papierów wartościowych.

Tabela 16. Obligacje na konwersję zobowiązań ochrony zdrowia wyemitowane w latach 1999-2003 (mln PLN)

Data konwersji	Seria	Data wykupu	Wartość nominalna	Data konwersji	Seria	Data wykupu	Wartość nominalna
24.09.1999	DS0509	24.05.2009	34,005	23.01.2001	PS1005	12.10.2005	89,299
24.10.1999	DS0509	24.05.2009	80,535	23.02.2001	PS0206	12.02.2006	46,554
24.11.1999	OK1201	21.12.2001	100,825	23.03.2001	PS0206	12.02.2006	28,147
12.12.1999	OK1201	21.12.2001	80,414	23.04.2001	PS0206	12.02.2006	34,431
24.01.2000	DS1109	24.11.2009	123,862	25.05.2001	PS0506	12.05.2006	28,178
15.02.2000	OS0202	12.02.2002	251,452	29.05.2001	OS0202	12.02.2002	0,004
15.02.2000	OS0203	12.02.2003	65,561	29.05.2001	OS0204	12.02.2004	0,001
15.02.2000	OS0204	12.02.2004	15,874	25.06.2001	PS0506	12.05.2006	23,305
21.02.2000	PS0205	12.02.2005	59,307	28.06.2001	OS0604	12.06.2004	0,003
16.03.2000	PS0205	12.02.2005	73,527	25.07.2001	PS0506	12.05.2006	41,437
31.03.2000	OS0202	12.02.2002	732,274	26.07.2001	OS0202	12.02.2002	0,061
31.03.2000	OS0203	12.02.2003	140,057	26.07.2001	OS0602	12.06.2002	0,025
31.03.2000	OS0204	12.02.2004	411,186	24.08.2001	PS0506	12.05.2006	14,949
18.04.2000	PS0205	12.02.2005	70,220	30.08.2001	OS0202	12.02.2002	0,145
28.04.2000	OS0202	12.02.2002	314,015	30.08.2001	OS0604	12.06.2004	0,754
28.04.2000	OS0204	12.02.2004	113,194	21.09.2001	PS0506	12.05.2006	10,301
24.05.2000	DS1109	24.11.2009	149,854	19.10.2001	PS0506	12.05.2006	11,817
31.05.2000	OS0202	12.02.2002	1.226,053	25.10.2001	OS0202	12.02.2002	0,844
31.05.2000	OS0203	12.02.2003	32,212	25.10.2001	OS0602	12.06.2002	0,139
31.05.2000	OS0204	12.02.2004	94,340	25.10.2001	OS0603	12.06.2003	0,028
21.06.2000	PS0605	12.06.2005	92,455	23.11.2001	PS1106	12.11.2006	24,472
30.06.2000	OS0602	12.06.2002	184,492	21.12.2001	PS1106	12.11.2006	29,796
30.06.2000	OS0603	12.06.2003	42,091	06.02.2002	OS0202	12.02.2002	-1,545
21.07.2000	PS0605	12.06.2005	197,015	25.04.2002	OS0603	12.06.2003	0,064
31.07.2000	OS0602	12.06.2002	331,240	25.04.2002	OS0604	12.06.2004	0,257
31.07.2000	OS0603	12.06.2003	419,324	07.06.2002	OS0602	12.06.2002	-0,050
22.08.2000	PS0605	12.06.2005	109,103	08.08.2002	OS0604	12.06.2004	0,001
31.08.2000	OS0602	12.06.2002	41,308	22.12.2003	OS0204	12.02.2004	-0,070
31.08.2000	OS0603	12.06.2003	383,017	22.12.2003	OS0604	12.06.2004	-4,203
19.09.2000	PS0605	12.06.2005	98,370	06.02.2003	OS0203	12.02.2003	-0,127
29.09.2000	OS0602	12.06.2002	286,384	11.06.2003	OS0603	12.06.2003	-7,435
29.09.2000	OS0603	12.06.2003	457,617		w 1999 r.		295,779
29.09.2000	OS0604	12.06.2004	889,864		w 2000 r.		7.845,845
17.10.2000	PS1005	12.10.2005	153,479		w 2001 r.		384,69
21.11.2000	PS1005	12.10.2005	153,040		w 2002 r.		-1,273
15.12.2000	PS1005	12.10.2005	134,058		w 2003 r.		-11,835
	RAZEM:						8.513,206

2.4.3. Emisja obligacji skarbowych przeznaczonych na konwersję zobowiązań wobec związków zawodowych

W dniu 13 sierpnia 2001 r., działając na podstawie ustawy z dnia 29 marca 2001 r. o zasadach i formach uregulowania zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z orzeczeń Społecznej Komisji Rewindykacyjnej (Dz. U. Nr 42, poz. 470), Minister Finansów wyemitował dwuletnie obligacje zerokuponowe KO0803 w celu rekompensaty za majątek utracony przez związki zawodowe oraz organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego. Podmiotami uprawnionymi do otrzymania tych papierów były organizacje posiadające wierzytelności wobec Skarbu Państwa wynikające z orzeczeń Społecznej Komisji Rewindykacyjnej, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 25 października 1990 r. o zwrocie majątku utraconego przez związki zawodowe i organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego. Charakterystyka obligacji KO0803 była identyczna z obligacjami OK0803 sprzedawanymi na przetargach w Narodowym Banku Polskim – obie serie zostały zasymilowane i od dnia 15 sierpnia 2001 roku funkcjonowały pod kodem obligacji OK0803. Łączna wartość nominalna obligacji wydanych w 2001 roku organizacjom

społecznym w ramach przedmiotowej konwersji wyniosła 190,9 mln PLN. Proces ten był kontynuowany w 2002 roku na analogicznych zasadach poprzez wydawanie organizacjom społecznym obligacji serii KO0404 o łącznej wartości 113,6 mln PLN.

Tabela 17. Obligacje na konwersję zobowiązań skarbu państwa wyemitowane w latach 2001-2003 (mln PLN)

Data konwersji	Seria	Data wykupu	Wartość nominalna
13.08.2001	OK0803	21.08.2003	187,176
12.11.2001	OK0803	21.08.2003	3,703
RAZEM	-	-	190,88
12.04.2002	OK0404	21.04.2004	117,709
09.10.2002	OK0404	21.04.2004	0,566
27.11.2002	OK0404	21.04.2004	0,079
RAZEM	-	-	118,35
08.01.2003	OK0404	21.04.2004	5,410
20.08.2003	OK0803	21.08.2003	-10,173
RAZEM	-	-	-4,76

2.4.4. Emisja obligacji skarbowych przeznaczonych na konwersję zobowiązań ZUS wobec otwartych funduszy emerytalnych.

Działając na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych Minister Finansów wyemitował obligacje o terminie wykupu 24 listopada 2011 roku i oprocentowaniu zmiennym, które są przekazywane otwartym funduszom emerytalnym. Rozpoczęta w listopadzie 2003 roku procedura zamiany przedmiotowych zobowiązań przedstawia się według opisanego poniżej schematu.

W terminie do piątego dnia roboczego danego miesiąca Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej przekazuje Ministrowi Finansów pisemną informację o wysokości zobowiązań z tytułu składek zaewidencjonowanych do dwudziestego piątego dnia poprzedniego miesiąca kalendarzowego na kontach ubezpieczonych i nieprzekazanych do tego dnia do funduszy, z podziałem na poszczególne fundusze. Następnie Minister Finansów dokonuje wyliczenia liczby sztuk obligacji należnych poszczególnym funduszom. Uznanie rachunków papierów wartościowych poszczególnych funduszy następuje w ostatnim dniu roboczym miesiąca, w którym Minister Finansów otrzymał informację.

Tabela 18. Obligacje na konwersję zobowiązań ZUS wobec otwartych funduszy emerytalnych w 2003 roku (mln PLN)

Data konwersji	Seria	Data wykupu	Wartość nominalna
28.11.2003	DZ1111	24.11.2011	247,489
31.12.2003	DZ1111	24.11.2011	140,191
RAZEM	-	-	387,680

2.4.5. Obligacja dolarowa dla NBP emisja 2001 r.

W dniu 13 listopada 2001 roku wyemitowano dwuletnią obligację dolarową dla NBP przeznaczoną na zamianę zobowiązań Skarbu Państwa. Łączna wartość nominalna wyemitowanych obligacji wyniosła 2.140 mln USD. Wartość nominalna jednej obligacji w dniu emisji wyniosła 1 mln USD i ulega obniżeniu wraz z wykupem kolejnych rat kapitałowych lub w sytuacji przedterminowego wykupu. Oprocentowanie tej obligacji jest zmienne i jest naliczane od wartości nominalnej obligacji pozostających do wykupu. Odsetki płacone są w okresach półrocznych w oparciu o stawkę referencyjną (stopa Libor dla 6 mies. depozytów w USD) powiększoną o marżę w wysokości 1/8 pkt. procentowego.

W 2003 roku zakończono obsługę tej obligacji wykupując przed terminem ostatnie raty kapitałowe w łącznej wysokości 1.070 mln USD tj. 4.179,4 mln PLN oraz wypłacając odsetki w łącznej wysokości 8,5 mln USD tj. 32,7 mln PLN.

2.5. Emisja nierynkowych Skarbowych Papierów Wartościowych

Emisjami nierynkowych skarbowych papierów wartościowych określane są emisje, przeprowadzone w celu uregulowania istniejących, wcześniej powstałych zobowiązań Skarbu Państwa, bądź też stanowiące formę zaciągnięcia przez Skarb Państwa nowych zobowiązań poza rynkiem finansowym. W 2003 roku Skarb Państwa obsługiwał trzy rodzaje takich emisji o charakterystyce zawartej w poniższej tabeli.

Tabela 19. Nierynkowe Skarbowe Papiery Wartościowe obsługiwane w 2003 roku na rynku krajowym

	Obligacja nominowana w USD	Obligacje restrukturyzacyjne	Obligacje na zwiększenie funduszy własnych BGŻ S.A.
Data emisji	01.01.1991 r.	seria A - 30.07.1993 r. seria B - 16.12.1993 r. seria C - 29.12.1993 r. seria D - 21.11.1994 r.	I transza - 23.09.1996 r.
Wartość nominalna emisji	5.453 mln USD	seria A - 1.100 mln PLN seria B - 573,4 mln PLN seria C - 426,6 mln PLN seria D - 1.900 mln PLN każda z serii składa się z 28 rat kapitałowych	I transza - 600 mln PLN składa się z 28 rat kapitałowych
Wartość nominalna jednej obligacji	1 mln i 10 mln USD, w 25 seriach	1.000 PLN	1.000 PLN
Okres zapadalności	od 1 roku do 13 lat w zależności od numeru serii	od 1,5 roku do 15,5 lat w zależności od numeru raty kapitałowej	od 1,5 roku do 15,5 lat w zależności od numeru raty kapitałowej
Data wykupu	od 01.04.1992 r. do 01.04.2004 r.	seria A - od 31.01.1995 r. do 31.07.2008 r.* seria B - od 17.06.1995 r. do 17.12.2008 r. seria C - od 30.06.1995 r. do 30.12.2008 r. seria D - od 22.05.1996 r. do 22.11.2009 r.	I transza od 24.03.1998 r. do 24.09.2011 r.
Częstotliwość spłaty kapitału i odsetek	Półrocznie	Półrocznie	Półrocznie
Sposób oprocentowania	zmiennie: stawka referencyjna (średnia arytm. 6-mies. stawek LIBOR dla kredytów w USD w danym półrocznym okresie odsetk.) + marża (2 pp w latach 1991-1995 i 0,5 pp od 1996 r.)	zmiennie: średnia arytm. stóp redyskonta weksli NBP w półrocznym okresie odsetk.; odsetki wypłacane - 5% od kapitału do wykupu, pozostałe naliczone odsetki powiększają każdorazowo kapitał do wykupu (kapitalizacja odsetek)	zmiennie: średnia arytm. stóp redyskonta weksli NBP w półrocznym okresie odsetk.; odsetki wypłacane - 1/2 stopy procentowej odsetek naliczonych, pozostałe naliczone odsetki powiększają każdorazowo kapitał do wykupu (kapitalizacja odsetek)
Forma emisji	forma papierowa (materialna), na okaziciela	odcinek zbiorczy opiewający na emisję danej serii; imienne w ciągu pierwszych 3 lat od dnia emisji, po tym okresie - na okaziciela	odcinek zbiorczy; imienne w ciągu pierwszych 3 lat od dnia emisji, po tym okresie - na okaziciela
Dostęp dla inwestorów na rynku wtórnym	bez ograniczeń, w praktyce rynek wtórny nie istnieje	nabywcami mogą być jedynie krajowe banki i krajowe instytucje finansowe oraz Skarb Państwa; w praktyce rynek wtórny nie istnieje	nabywcami mogą być jedynie krajowe banki i krajowe instytucje finansowe oraz Skarb Państwa; w praktyce rynek wtórny nie istnieje
Wartość zadłużenia (nominalna) na koniec 2003 r.	218 mln USD (815,4 mln PLN)	4.444,2 mln PLN	705,7 mln PLN

*W dniu 31 stycznia 2003 r. nastąpił przedterminowy całkowity wykup obligacji serii A: kapitał w kwocie 329,9 mln zł, odsetki w kwocie 13,8 mln PLN.

3. RYNEK WTÓRNY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

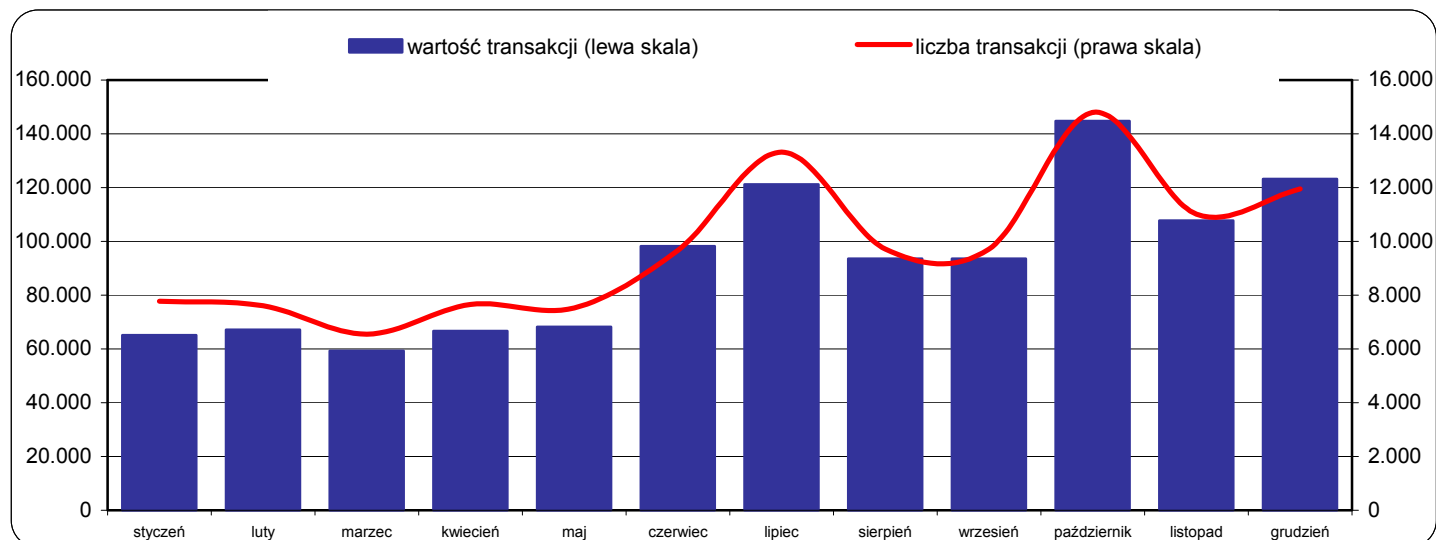
3.1. Rynek wtórny bonów skarbowych

Wtórny obrót bonami skarbowymi realizowany jest na nieregulowanym rynku międzybankowym oraz na ERSPW. Ewidencja zawartych transakcji oraz ich rozliczanie prowadzone jest przez Rejestr Papierów Wartościowych w Narodowym Banku Polskim. W 2003 roku na rynku wtórnym bonów skarbowych zawarto 98.126 transakcji o łącznej wartości nominalnej 1.782.067 mln PLN.

Tabela 20. Wartość transakcji zawartych na rynku wtórnym bonów skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	RAZEM
wartość transakcji	158.544	175.665	169.752	151.310	159.661	152.618	134.418	132.139	149.576	153.709	115.864	128.810	1.782.067
liczba transakcji	7.735	7.591	7.816	7.781	7.776	7.607	8.607	7.432	8.700	10.063	7.930	9.088	98.126

Wykres 8. Wartość transakcji zawartych na rynku wtórnym bonów skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

3.2. Rynek wtórny obligacji skarbowych

Transakcje na rynku wtórnym obligacji skarbowych dokonywane są równolegle na trzech rynkach: nieregulowanym rynku międzybankowym, ERSPW oraz na rynku regulowanym, tworzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie. Przeważająca część obrotu (ponad 95%) koncentruje się na nieregulowanym rynku międzybankowym, przy czym najpoważniejszy udział w całości transakcji na nim realizowanych przypada na obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym. Udział ERSPW w łącznej wartości obrotów oscyluje pomiędzy 2% a 5% natomiast w przypadku regulowanego rynku giełdowego nie przekracza 0,5%.

Tabela 21. Wartość transakcji zawartych na nieregulowanym rynku wtórnym obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

		styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	RAZEM
Rynek międzybankowy	wartość	120.109,6	179.219,1	196.137,6	138.550,7	142.915,2	158.184,1	155.390,3	137.610,8	180.743,0	216.749,8	134.362,9	114.108,1	1.874.081,3
	liczba	9.931	12.414	12.879	9.301	9.346	9.876	9.857	8.529	9.884	13.020	9.092	9.065	123.194
ERSPW	wartość	4.335,0	5.670,0	7.060,0	5.570,0	10.670,0	14.365,0	13.520,0	13.395,0	14.670,0	10.055,0	2.935,0	640,0	102.885,0
	liczba	745	922	724	525	890	1.089	998	811	963	803	263	69	8.802
RAZEM	wartość	124.444,6	184.889,1	203.197,6	144.120,7	153.585,2	172.549,1	168.910,3	151.005,8	195.413,0	226.804,8	137.297,9	114.748,1	1.976.966,3
	liczba	10.676	13.336	13.603	9.826	10.236	10.965	10.855	9.340	10.847	13.823	9.355	9.134	131.996

Wykres 9. Łączna wartość transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

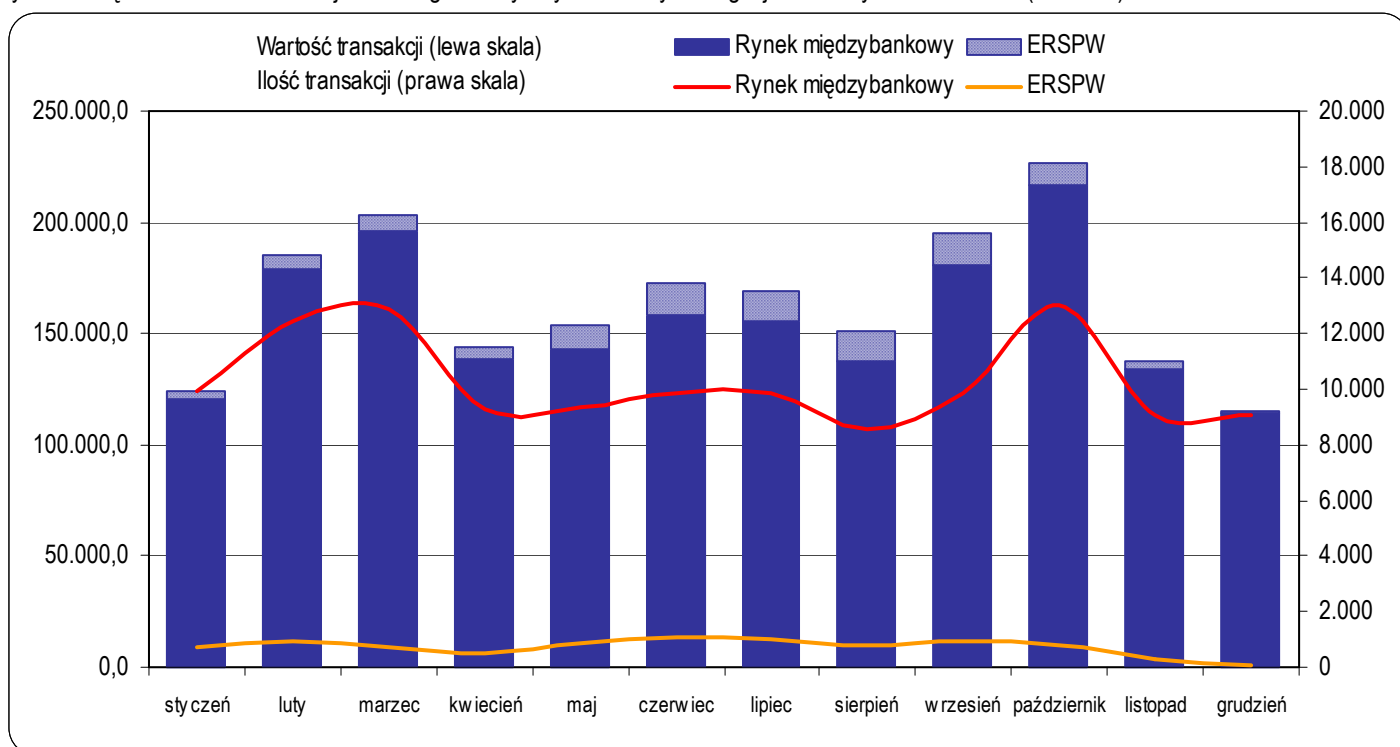
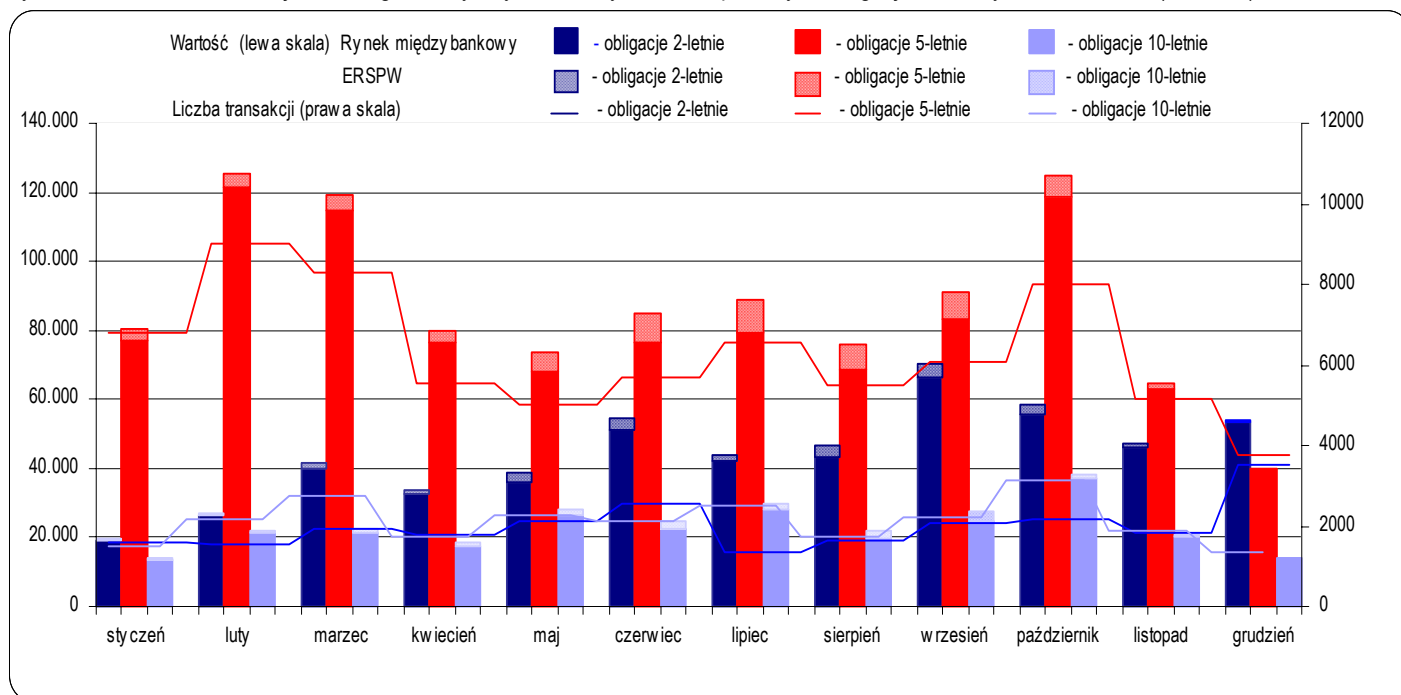

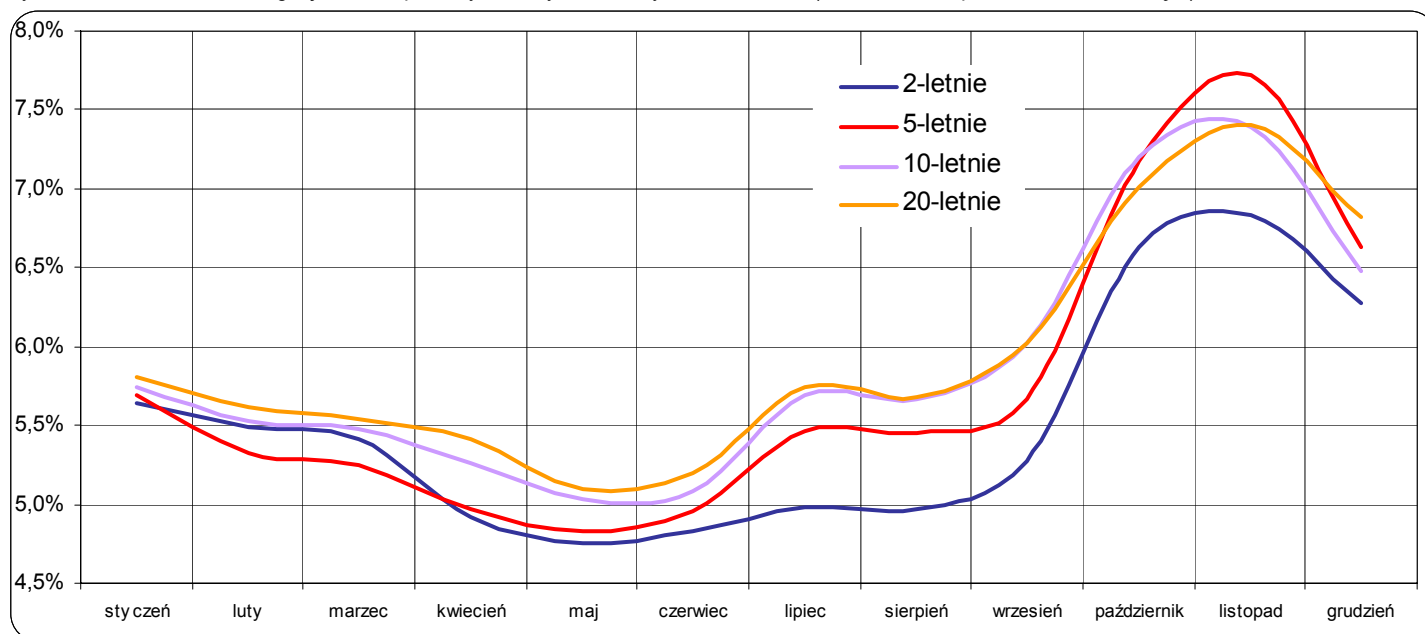
Tabela 22. Wartość transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym stało-kuponowych obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

Typ obligacji			styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	RAZEM
2-letnie	Rynek międzybankowy	Wartość	19.045,06	26.272,04	39.890,76	32.353,03	35.819,70	51.131,13	42.350,65	43.063,95	66.306,75	55.661,37	46.285,15	53.652,10	511.831,69
		Ilość	1.489,00	1.434,00	1.778,00	1.648,00	1.915,00	2.359,00	1.230,00	1.469,00	1.908,00	1.975,00	1.763,00	3.477,00	22.445,00
	ERSPW	Wartość	695,00	630,00	1.435,00	1.425,00	2.805,00	3.315,00	1.565,00	3.645,00	4.160,00	2.815,00	1.045,00	235,00	1.565,00
		Ilość	115,00	97,00	136,00	115,00	204,00	214,00	101,00	152,00	164,00	171,00	71,00	25,00	1.565,00
	RAZEM	Wartość	19.740,06	26.902,04	41.325,76	33.778,03	38.624,70	54.446,13	43.915,65	46.708,95	70.466,75	58.476,37	47.330,15	53.887,10	535.601,69
		Ilość	1.604,00	1.531,00	1.914,00	1.763,00	2.119,00	2.573,00	1.331,00	1.621,00	2.072,00	2.146,00	1.834,00	3.502,00	24.010,00
5-letnie	Rynek międzybankowy	Wartość	77.167,54	121.226,76	114.675,34	76.729,84	68.132,45	76.337,76	79.115,77	68.422,23	83.416,00	118.813,35	63.032,07	39.707,07	986.776,16
		Ilość	6.224,00	8.296,00	7.853,00	5.265,00	4.481,00	5.025,00	5.834,00	4.973,00	5.492,00	7.473,00	5.018,00	3.718,00	69.652,00
	ERSPW	Wartość	3.270,00	4.335,00	4.390,00	3.070,00	5.705,00	8.540,00	9.735,00	7.510,00	7.695,00	6.015,00	1.430,00	240,00	61.935,00
		Ilość	565,00	701,00	454,00	299,00	517,00	655,00	712,00	524,00	595,00	510,00	148,00	25,00	5.705,00
	RAZEM	Wartość	80.437,54	125.561,76	119.065,34	79.799,84	73.837,45	84.877,76	88.550,77	75.932,23	91.111,00	124.828,35	64.462,07	39.947,07	1.048.711,16
		Ilość	6.789,00	8.997,00	8.307,00	5.564,00	4.998,00	5.680,00	6.546,00	5.497,00	6.087,00	7.983,00	5.166,00	3.743,00	75.357,00
10-letnie	Rynek międzybankowy	Wartość	13.542,15	21.491,65	30.769,12	17.535,80	26.227,12	22.306,30	28.068,28	19.618,30	24.758,97	37.030,81	20.458,82	14.136,22	275.943,55
		Ilość	1.433,00	2.027,00	2.639,00	1.621,00	2.097,00	1.941,00	2.327,00	1.627,00	2.038,00	3.035,00	1.844,00	1.336,00	23.965,00
	ERSPW	Wartość	280,00	675,00	1.205,00	925,00	1.835,00	2.220,00	1.970,00	2.095,00	2.795,00	1.190,00	380,00	165,00	15.735,00
		Ilość	52,00	119,00	129,00	92,00	146,00	198,00	176,00	122,00	201,00	118,00	39,00	19,00	1.411,00
	RAZEM	Wartość	13.822,15	22.166,65	31.974,12	18.460,80	28.062,12	24.526,30	30.038,28	21.713,30	27.553,97	38.220,81	20.838,82	14.301,22	291.678,55
		Ilość	1.485,00	2.146,00	2.768,00	1.713,00	2.243,00	2.139,00	2.503,00	1.749,00	2.239,00	3.153,00	1.883,00	1.355,00	25.376,00

Wykres 10. Wartość transakcji na nieregulowanym rynku wtórnym stało-kuponowych obligacji skarbowych w 2003 roku (mln PLN)

Wykres 11. Rentowność obligacji stało-kuponowych na rynku wtórnym w 2003 roku (rentowność kupna na koniec miesiąca)

3.3. Rynek wtórny SPW wyemitowanych na rynek międzynarodowy

Obligacje zagraniczne emitowane przez Skarb Państwa w latach 1995-2003 oraz polskie obligacje Brady'ego są zarejestrowane na zagranicznych giełdach papierów wartościowych, jednak obrót tymi walorami koncentruje się na nieregulowanych rynkach międzybankowych, charakteryzujących się znacznym stopniem decentralizacji oraz dużą ilością instytucji aktywnie uczestniczących w transakcjach. Te cechy rynków międzybankowych sprawiają, iż obserwacja wartości obrotów dla poszczególnych emisji jest bardzo utrudniona i praktycznie jedynym możliwym do monitorowania parametrem opisującym zachowanie się obligacji jest wysokość marży (tzw. spread) ponad stopę bazową czyli rentowność obligacji o zbliżonym terminie wykupu uważanej za najbardziej bezpieczną (względnie powyżej odpowiedniej stopy swapowej).

Rozliczenia transakcji zawartych na obligacjach zagranicznych są realizowane przez dwa systemy: w przypadku inwestorów amerykańskich za rozliczenia odpowiada wyspecjalizowana instytucja finansowa Depository Trust Company, w przypadku inwestorów spoza USA rozliczenia realizowane są przez dwie europejskie instytucje clearingowe - Euroclear i Clearstream.

4. ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA¹

Tabela 23. Zadłużenie Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji (nominał, mln PLN)

Wyszczególnienie	XII 2001	XII 2002	XII 2003
Zadłużenie Skarbu Państwa	283.938,2	327.904,2	378.944,6
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	185.029,1	219.347,0	251.166,7
1. Dług z tytułu SPW	176.048,4	212.371,3	245.979,3
1.1. Rynkowe SPW	158.689,9	195.887,5	232.564,4
- bony skarbowe	35.215,6	42.030,8	48.067,4
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	123.474,3	153.856,7	184.496,9
1.2. Obligacje oszczędnościowe	6.058,3	7.718,1	7.449,6
1.3. Nierynkowe SPW	11.300,1	8.765,7	5.965,4
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	8.980,7	6.975,8	5.187,4
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	98.909,1	108.557,2	127.777,9
1. Dług z tytułu SPW	23.366,4	29.187,7	44.267,4
2. Dług z tytułu kredytów	75.542,7	79.369,4	83.510,6

Tabela 24. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium rezydenta (nominał, mln PLN)

Wyszczególnienie	XII 2001	XII 2002	XII 2003
Zadłużenie Skarbu Państwa	283.938,2	327.904,2	378.944,6
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa (wobec rezydentów)	167.125,4	190.328,1	214.000,2
1. Dług z tytułu SPW	158.146,0	183.383,0	208.940,0
1.1. Rynkowe SPW	140.787,6	166.899,3	195.525,2
- bony skarbowe	34.283,0	40.975,3	47.265,1
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	103.663,8	123.519,0	144.182,8
- obligacje skarbowe typu Brady i wyemitowane na rynek zagraniczny	2.840,8	2.405,0	4.077,3
1.2. Obligacje oszczędnościowe	6.058,3	7.718,0	7.449,5
1.3. Obligacje nierynkowe	11.300,1	8.765,7	5.965,4
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	8.979,3	6.945,1	5.060,2
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa (wobec nierezydentów)	116.812,8	137.576,1	164.944,5
1. Dług z tytułu SPW	41.268,7	58.176,0	81.306,7
1.1. Rynkowe SPW	41.268,7	58.175,9	81.306,6
- bony skarbowe	932,6	1.055,5	802,4
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	19.810,5	30.337,7	40.314,1
- obligacje skarbowe typu Brady i wyemitowane na rynek zagraniczny	20.525,6	26.782,8	40.190,1
1.2. Obligacje oszczędnościowe	0,0	0,1	0,0
2. Dług z tytułu kredytów	75.542,7	79.369,4	83.510,6
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	1,4	30,7	127,2

¹ Dane wg. informacji na dzień 31 maja 2004 r.

Tabela 25. Zadłużenie Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji w układzie według instrumentów (nominał mln PLN)

Wyszczególnienie	XII 2001	XII 2002	XII 2003
Zadłużenie Skarbu Państwa	283.938,2	327.904,2	378.943,8
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	185.029,1	219.347,0	251.165,9
1. Dług z tytułu SPW	176.048,4	212.371,3	245.979,3
1.1. Rynkowe SPW	158.689,9	195.887,5	232.564,4
bony skarbowe	35.215,6	42.030,8	48.067,4
obligacje rynkowe o oprocentowaniu stałym	97.526,0	133.763,5	168.950,8
obligacje 2-letnie zerokuponowe	21.973,8	37.740,4	52.414,0
obligacje o oprocentowaniu stałym do 5-lat	51.935,9	67.772,8	81.096,0
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym - detaliczne	384,7593	1.762,6	2.080,9
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym	9.049,5	16.375,1	26.258,8
obligacje 20-letnie o oprocentowaniu stałym	0,0	1.400,0	1.545,3
obligacje 2-letnie zerokuponowe - skonwertowane 1)	1.877,1	0,0	0,0
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane 1)	3.076,3	0,0	0,0
obligacje 4-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane 1)	3.076,3	2.560,0	0,0
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane 1)	3.076,3	3.076,3	2.987,5
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane 1)	3.076,3	3.076,3	2.568,3
obligacje rynkowe o oprocentowaniu zmiennym	25.948,3	20.093,2	15.546,2
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym	8.061,5	6.134,1	5.306,9
obligacje o oprocentowaniu zmiennym do 10-lat	9.356,1	9.851,6	10.239,3
obligacje nominowane w USD ⁰¹ 2)	8.530,7	4.107,5	0,0
1. 2. Obligacje oszczędnościowe	6.058,3	7.718,1	7.449,6
obligacje 2-letnie oszczędnościowe	5.168,7	6.670,3	6.338,4
obligacje 4-letnie oszczędnościowe	889,6	1.047,8	1.111,2
1.3. Nierynkowe SPW	11.300,1	8.765,7	5.965,4
obligacje nominowane w USD ⁹¹	4.357,0	2.514,4	815,4
obligacje restrukturyzacyjne	6.148,0	5.486,2	4.444,2
obligacje na zwiększenie funduszy własnych BGŻ	795,2	765,1	705,7
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	8.980,7	6.975,8	5.186,6
przedpłaty na samochody	3,6	3,4	3,2
zobowiązania wymagalne 3)	728,7	406,6	311,8
zobowiązania z tytułu niepodwyższania płac w sferze budżet.	7.337,0	4.761,2	1.771,6
zobowiązania wobec związków zawodowych 4)	7,1	4,6	0,0
zadłużenie Funduszu Pracy 5)	904,3	1.800,0	3.100,0
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	98.909,1	108.557,2	127.777,9
1. Dług z tytułu SPW	23.366,4	29.187,7	44.267,4
obligacje typu Brady	16.136,8	10.358,3	4.463,3
obligacje zagraniczne	7.229,6	18.829,4	39.804,1
2. Dług z tytułu kredytów	75.542,697	79.369,4	83.510,6
Klub Paryski	64.987,7	65.960,5	67.121,5
Międzynarodowe Instytucje Finansowe	9.795,9	11.538,2	15.279,1
w tym: Bank Światowy	6.934,0	7.215,3	7.476,8
pozostałe	759,1	1.870,7	1.109,9
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (1PLN/1USD)</i>	<i>3,9863</i>	<i>3,8388</i>	<i>3,7405</i>
<i>kurs przyjęty do obliczeń (1PLN/1EUR)</i>	<i>3,5219</i>	<i>4,0202</i>	<i>4,7170</i>

1) w dniach 30 września oraz 29 grudnia 1999 r. nastąpiła konwersja obligacji konwersyjnej, obligacji w USD na wykup obligacji Brady '97 i '98, zobowiązań długoterminowych wobec NBP oraz obligacji na wdrożenie umowy z Klubem Londyńskim na obligacje rynkowe o terminach wykupu: 29 kwietnia 2002 r. (KO0402), 22 grudnia 2002 r. (TK1202), 22 kwietnia 2003 r. (CK0403), 22 lipca 2004 r. (PK0704) oraz 22 sierpnia 2008 r. (DK0809).

2) obligacje (w kwocie 2 140,0 mln USD) wyemitowane w celu pozyskania środków na przedterminowy wykup zadłużenia wobec Brazylii; pierwotny termin wykupu przypadł na listopad 2003 r.; w październiku 2003 r. dokonano przedterminowego wykupu obligacji.

3) wg stanu na koniec 2000 pozycja obejmowała wyłącznie zobowiązania wymagalne jednostek budżetowych, począwszy od 2001 r. została rozszerzona o zobowiązania wymagalne zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i państwowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej; na zadłużenie w tej pozycji składają się m.in. zobowiązania wobec banków z tytułu refundacji premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych oraz z tytułu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

4) zobowiązania wobec związków zawodowych i organizacji społecznych, wynikające z rekompensat za utracone mienie w wyniku wprowadzenia stanu wojennego; w sierpniu i listopadzie 2001 r., kwietniu, w październiku i w listopadzie 2002 r. oraz w styczniu 2003 r. dokonano konwersji zobowiązań na obligacje skarbowe o wartości nominalnej odpowiednio: 187,2 mln PLN, 3,7 mln PLN, 117,7 mln PLN i 0,6 mln PLN; 0,08 mln PLN; 5,41 mln PLN.

5) z tytułu kredytu zaciągniętego w bankach komercyjnych.

Tabela 26. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji w układzie podmiotowym (nominał mln PLN)

Wyszczególnienie	Narodowy Bank Polski			Krajowe banki komercyjne			Krajowy sektor pozabankowy			Inwestorzy zagraniczni			RAZEM:		
	XII 2001	XII 2002	XII 2003	XII 2001	XII 2002	XII 2003	XII 2001	XII 2002	XII 2003	XII 2001	XII 2002	XII 2003	XII 2001	XII 2002	XII 2003
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	18.159,0	6.520,0	381,5	59.154,1	72.042,1	85.719,9	86.972,9	109.391,7	123.948,0	20.743,1	31.393,2	41.116,5	185.029,1	219.347,0	251.165,9
1. Dług z tytułu SPW	18.159,0	6.520,0	381,5	58.249,1	70.242,0	82.619,9	78.897,2	104.216,1	121.861,4	20.743,1	31.393,2	41.116,5	176.048,4	212.371,3	245.979,3
1.1. Rynkowe SPW	16.249,6	5.345,4	0,0	48.858,3	62.651,0	77.036,1	72.838,9	96.498,1	114.411,9	20.743,1	31.393,1	41.116,4	158.689,9	195.887,5	232.564,4
bony skarbowe				19.722,8	23.690,5	23.878,7	14.560,3	17.284,8	23.386,4	932,6	1.055,5	802,4	35.215,6	42.030,8	48.067,4
obligacje 2-letnie zerokuponowe				7.729,0	15.584,2	23.004,2	9.821,9	14.304,3	17.843,6	4.422,9	7.851,9	11.566,1	21.973,8	37.740,4	52.414,0
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu zmiennym				898,9	185,6	320,7	7.128,6	5.917,7	4.966,5	34,0	30,7	19,7	8.061,5	6.134,1	5.306,9
obligacje o oprocentowaniu stałym do 5-lat	1.820,8			14.729,1	15.878,8	21.212,4	22.464,5	33.783,5	40.802,0	12.921,4	18.110,6	19.081,6	51.935,9	67.772,8	81.096,0
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym - detaliczne				22,4	3,6	8,2	362,3	1.757,5	2.071,3	0,1	1,5	1,5	384,8	1.762,6	2.080,9
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym				254,3	889,5	3.228,4	6.617,8	11.217,0	13.584,2	2.177,3	4.268,6	9.446,2	9.049,5	16.375,1	26.258,8
obligacje o oprocentowaniu zmiennym do 10-lat				1.923,0	2.881,8	2.987,6	7.178,4	6.957,0	7.084,1	254,7	12,8	167,6	9.356,1	9.851,6	10.239,3
obligacje 20-letnie o oprocentowaniu stałym						0,5		1.338,4	1.513,4			61,6	31,4	0,0	1.400,0
obligacje 2-letnie zerokuponowe - skonwertowane				1.176,2			700,8	0,0	0,0				1.877,1	0,0	0,0
obligacje 3-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane	784,3			1.539,7			752,3	0,0	0,0				3.076,3	0,0	0,0
obligacje 4-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane	1.363,3			752,6	1.966,9		960,4	593,1	0,0				3.076,3	2.560,0	0,0
obligacje 5-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane	2.386,3	911,3		80,4	1.253,1	2.232,9	609,6	911,9	754,6				3.076,3	3.076,3	2.987,5
obligacje 10-letnie o oprocentowaniu stałym - skonwertowane	1.364,3	326,6		30,1	316,9	162,4	1.681,9	2.432,8	2.405,8				3.076,3	3.076,3	2.568,3
obligacje nominowane w USD'01	8.530,7	4.107,5											8.530,7	4.107,5	0,0
1.2. Obligacje oszczędnościowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6.058,3	7.718,0	7.449,5	0,0	0,1	0,0	6.058,3	7.718,1	7.449,6
obligacje 2-letnie oszczędnościowe							5.168,7	6.670,3	6.338,4		0,1	0,0	5.168,7	6.670,3	6.338,4
obligacje 4-letnie oszczędnościowe							889,6	1.047,7	1.111,1		0,0	0,0	889,6	1.047,8	1.111,2
1.3. Nierynkowe SPW	1.909,4	1.174,7	381,5	9.390,7	7.591,0	5.583,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11.300,1	8.765,7	5.965,4
obligacje nominowane w USD'91	1.909,4	1.174,7	381,5	2.447,6	1.339,7	433,9							4.357,0	2.514,4	815,4
obligacje restrukturyzacyjne				6.148,0	5.486,2	4.444,2							6.148,0	5.486,2	4.444,2
obligacje na zwiększenie funduszy własnych BGŻ				795,2	765,1	705,7							795,2	765,1	705,7
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	0,0	0,0	0,0	905,0	1.800,1	3.100,0	8.075,7	5.175,6	2.086,6	0,0	0,0	0,0	8.980,7	6.975,8	5.186,6
przedpłaty na samochody							3,6	3,4	3,2				3,6	3,4	3,2
zobowiązania wymagalne				0,7	0,1	0,0	728,0	406,5	311,8				728,7	406,6	311,8
zobowiązania z tytułu niepodwyższania plac w sferze budżet.							7.337,0	4.761,2	1.771,6				7.337,0	4.761,2	1.771,6
zobowiązania wobec związków zawodowych							7,1	4,6	0,0				7,1	4,6	0,0
zadłużenie Funduszu Pracy				904,3	1.800,0	3.100,0							904,3	1.800,0	3.100,0

Tabela 27. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji z tytułu SPW wg faktycznych terminów wykupu (nominał, mln PLN)

	XII'2001	XII'2002	XII'2003
SPW	176.048,39	212.371,31	245.979,31
do 1 roku (włącznie)	66.459,64	80.775,78	93.161,98
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	55.276,74	57.131,37	77.346,20
od 3 do 5 lat (włącznie)	32.883,83	41.214,88	38.221,16
powyżej 5 lat	21.428,17	33.249,29	37.249,98
bony skarbowe	35.215,64	42.030,81	48.067,44
obligacje rynkowe	123.474,30	153.856,67	184.496,95
o oprocentowaniu stałym	97.526,04	133.763,46	168.950,78
do 1 roku (włącznie)	23.886,09	26.220,70	37.697,05
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	33.349,25	46.086,19	66.108,97
od 3 do 5 lat (włącznie)	28.164,98	36.910,87	34.772,35
powyżej 5 lat	12.125,73	24.545,70	30.372,41
o oprocentowaniu zmiennym	25.948,26	20.093,21	15.546,17
do 1 roku (włącznie)	3.629,80	5.873,90	2.665,28
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	12.962,35	4.867,69	5.158,46
od 3 do 5 lat (włącznie)	2.516,86	2.288,63	1.580,73
powyżej 5 lat	6.839,25	7.062,99	6.141,70
obligacje oszczędnościowe	6.058,30	7.718,16	7.449,57
do 1 roku	1.094,10	4.050,68	3.033,97
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	4.554,17	3.496,36	4.313,14
od 3 do 5 lat (włącznie)	410,02	171,12	102,46
obligacje nierynkowe	11.300,15	8.765,68	5.965,35
do 1 roku (włącznie)	2.634,01	2.599,69	1.698,24
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	4.410,97	2.681,12	1.765,62
od 3 do 5 lat (włącznie)	1.791,97	1.844,27	1.765,62
powyżej 5 lat	2.463,19	1.640,60	735,86

Na stronie internetowej Ministerstwa Finansów znajdują się pliki zawierające dane dotyczące zadłużenia Skarbu Państwa w następujących przekrojach:

Zadłużenie skarbu państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów:

http://mf.gov.pl/files/dlug_publiczny/obligacje_hurtowe/dlug_skarbu_panstwa/dlug_sp_wg_instrumentow_miejsce_emisji.xls

Zadłużenie krajowe skarbu państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie podmiotowym wg nominalu:

http://mf.gov.pl/files/dlug_publiczny/obligacje_hurtowe/dlug_skarbu_panstwa/dlug_sp_wg_podmiotow.xls

Zadłużenie skarbu państwa wg kryterium rezydenta wg nominalu:

http://mf.gov.pl/files/dlug_publiczny/obligacje_hurtowe/dlug_skarbu_panstwa/dlug_sp_wg_rezydenta.xls

Dług krajowy Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych - w układzie według instrumentów:

http://mf.gov.pl/files/dlug_publiczny/obligacje_hurtowe/dlug_skarbu_panstwa/dlug_z_tytulu_SPW_instrument.xls

Dług krajowy Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych - w układzie podmiotowym:

http://mf.gov.pl/files/dlug_publiczny/obligacje_hurtowe/dlug_skarbu_panstwa/dlug_z_tyt_SPW_podmiot.xls

5. STRUKTURA INSTYTUCJONALNA RYNKU SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Podstawą prawną dla funkcjonowania głównych instytucji rynku kapitałowego publicznego jest Ustawa prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Reguluje ona publiczny obrót papierami wartościowymi oraz innymi instrumentami wprowadzanymi do publicznego obrotu, a także zasady tworzenia, organizacji i nadzoru nad podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie obrotu papierami wartościowymi. Z rynkiem polskich skarbowych papierów wartościowych, od strony jego organizacji oraz nadzoru związane są przede wszystkim następujące podmioty:

- a) Minister Finansów, reprezentujący Skarb Państwa - emitent skarbowych papierów wartościowych, zarządzający długiem publicznym,
- b) Narodowy Bank Polski (NBP) - agent emisji skarbowych papierów wartościowych oferowanych na krajowym rynku hurtowym, pełniący również obsługę kasową budżetu państwa,
- c) Komisja Papierów Wartościowych i Giełd (KPWiG) - instytucja kontroli i nadzoru nad publicznym rynkiem papierów wartościowych oraz jego instytucjami,
- d) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) - instytucja depozytowo-rozliczeniowa papierów wartościowych, w tym obligacji skarbowych,
- e) Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) - instytucja organizująca regulowany rynek wtórny papierów wartościowych, w tym obligacji skarbowych,
- f) Dealerzy Skarbowych Papierów Wartościowych – banki uczestniczące w rynku pierwotnym SPW dla inwestorów instytucjonalnych,
- g) Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. (CDM Pekao S.A.) - agent emisji obligacji detalicznych sprzedawanych w sieci do dnia 31 lipca 2003 roku,
- h) Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (PKO BP S.A.) – agent emisji obligacji detalicznych sprzedawanych w sieci od dnia 1 sierpnia 2003 roku,
- i) Bank Gospodarstwa Krajowego - agent płatniczy części zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa (w tym obligacji skarbowych wyemitowanych na rynku zagranicznym) oraz agent obsługujący wierzytelności, wynikające z nieuregulowanych zobowiązań jednostek ochrony zdrowia,
- j) Banki krajowe – główni uczestnicy rynku skarbowych papierów wartościowych,
- k) Przedsiębiorstwa maklerskie - podmioty pośredniczące w obrocie na pierwotnym i wtórnym rynku papierów wartościowych,
- l) Instytucje uczestniczące w emisjach obligacji zagranicznych,
- m) Centralna Tabela Ofert S.A. (CeTO) - organizator rynku wtórnego nieregulowanego (ERSPW) obejmującego obrót bonami skarbowymi i obligacjami skarbowymi oferowanymi na przetargach (hurtowe SPW).

5.1. Użyteczne adresy

Ministerstwo Finansów
Ul. Świętokrzyska 12
00 - 916 Warszawa
tel: (4822) 694-55-55
www.mofnet.gov.pl

Narodowy Bank Polski
Ul. Świętokrzyska 11/21
00 - 049 Warszawa
tel: (4822) 653-10-00
www.nbp.pl

Komisja Papierów Wartościowych i Giełd
Plac Powstańców Warszawy 1
00 - 009 Warszawa
tel: (4822) 826-10-31
www.kpwig.gov.pl

Warszawska Giełda Papierów Wartościowych S.A.
Ul. Książęca 4
00 - 498 Warszawa
tel: (4822) 628-32-32
<http://www.gpw.com.pl>

CDM Pekao S.A.
Ul. Wołoska 18
02 - 675 Warszawa
tel: (4822) 640-28-40, 640-26-40
www.cdmpekao.com.pl

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.
Ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
tel: (4822) 537-95-88
www.kdpw.com.pl

Centralna Tabela Ofert S.A.
01-192 Warszawa
Ul. Leszno 14
tel. (4822) 535-69-00
www.ceto.pl

Powszechna Kasa Oszczędności Bank
Polski S.A.
ul. Puławska 15
02-515 Warszawa
tel. 0-800 120-139 (infolinia)
tel. 0-801 124-365 (infolinia)
tel. (4822) 639-66-00
www.pkobp.pl

Strona o obligacjach skarbowych dla
inwestorów indywidualnych:
<http://www.obligacjeskarbowe.pl>